નિય્યતુલ મોમિન

-: મુઅલ્લિફ :-

ખલીફએ શૈખુલ ઈસ્લામ
હાજી ઈબ્રાહીમ ભાઈ વડીયાવાલા

Mohsin-e-Azam Mission

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

નિય્યતુલ મોમિન

-: મુઅલ્લિફ :-

ખલીફએ શૈખુલ ઈસ્લામ

હાજી ઈબ્રાહીમ ભાઈ વડીયાવાલા

પ્રેસિડેન્ટ : મોહસિને આઝમ મિશન સેન્ટ્રલ કમેટી

અહમદાબાદ, **M : 96 24 22 12 12**

કિતાબ : **નિય્યતુલ મોમિન** (ગુજરાતી)

મુઅલ્લિફ : ખલીફએ શૈખુલ ઈસ્લામ

હાજી ઈબ્રાહીમ ભાઈ વડીયાવાલા (અહમદાબાદ)

ટાઈપ-સેટીંગ : જનાબ તૌફીક અહમદ અશરફી (બળૌદા)

M : 9033168086, 7383761217

તા'દાદ : 11,000

કીમત : 25 /-Rs

સિને ઈશાઅત : સપ્ટેમ્બર-2020

નાશિર : મોહસિને આઝમ મિશન સેન્ટ્રલ કમિટી 2/B કીર્તિકુંજ

સોસાયટી શાહે આલમ ટોલનાકા અહમદાબાદ-380028

-: મિલને કા પતા :-

મક્તબએ શૈખુલ ઈસ્લામ, અલિફ કિરાના કે સામને,

રસૂલાબાદ, શાહે આલમ અહમદાબાદ-380028

ઔર મોહસિને આઝમ મિશન કી તમામ બ્રાન્ચેં

કોન્ટેકટ : 96 24 22 12 12

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

نَحْمَدُهٗ وَنُصَلِّيْ عَلٰى رَسُوْلِهِ الْكَرِيْمِ

અલ્લાહ કે રસૂલ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઈરશાદ ફરમાયા : **"નિય્યતુલ મોમિન ખૈરુમ મિન અમલિહી"** યા'ની મોમિન કી નિય્યત ઉસ કે અમલ સે બેહતર હૈ. ગોયા યેહ હદીસ ઈસ બાત કા એ'લાન કર રહી હૈ કે મઝહબે ઈસ્લામ જહાં એક તરફ ઈન્સાન કો અચ્છે કામોં કી તરફ બુલાતા હૈ ઔર નેક કામોં કો હમેશા કરતે રહને કા પૈગામ દેતા હૈ, વહીં દૂસરી તરફ વોહ બન્દોં કો ઈસ ચીઝ પર ભી ઉભારતા હૈ કે વોહ ઈન કામોં કો નેક ઈરાદોં કે સાથ શુરૂઅ કરેં ઔર અચ્છી નિય્યત કે સાથ ઈસે અન્જામ તક પહુંચાએ. ઈસ નેક નિય્યત વ અચ્છે ઈરાદે કા સબ સે બળા ફાએદા યેહ હૈ કે અગર કોઈ બન્દા નિય્યત કર લેને કે બા'દ ઉસ કામ કો શુરૂઅ ન કર સકા યા શુરૂઅ કર કે ઉસે પૂરા ન કર સકા તબ ભી અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસ બન્દે કો અપને ફઝ્લો કરમ સે ઉસ કી નેક નિય્યતી કે સબબ ભરપૂર અજ્રો સવાબ અતા ફરમા દેતા હૈ.

ઈસ કિતાબ **"નિય્યતુલ મોમિન"** મેં મુઅલ્લિફે કિતાબ જનાબ હાજી ઈબ્રાહીમ સાહિબ અશરફી (ખલીફએ હુઝૂર શૈખુલ ઈસ્લામ વ પ્રેસીડેન્ટ મોહદ્દિસે આઝમ મિશન, ગુજરાત) ને બન્દોં કી નિય્યત કે તઅલ્લુક સે ગુજરાતી ઝબાન મેં એક ઉમ્દા ઔર મુફીદ બહસ કો પેશ કિયા હૈ. ઈસ કી તાલીફ મેં મુઅલ્લિફ ને કુરઆને કરીમ કી આયાત, કુછ હદીસેં, બુઝુર્ગોં કે અકવાલ ઔર હિકાયાત કો નક્લ કર કે મઝામીન કો પઢને વાલોં કે લિએ નફઅ બખ્શ બનાયા હૈ, સાથ હી હુઝૂર શૈખુલ ઈસ્લામ હઝરતે અલ્લામા મદની મિયાં સાહિબ અશરફી જીલાની કી તકરીરોં સે ભી કુછ બાતોં કો હૂ બહૂ નક્લ કિયા હૈ.

મુઅલ્લિફે મૌસૂફ ઈસ સે પહલે ભી મુખ્તલિફ ઉન્વાન પર કુછ કિતાબોં કી તાલીફ ફરમા ચુકે હૈં. વોહ દીની વ સમાજી ખિદમત કા બહુત શગફ રખતે હૈં. બુઝુર્ગોં કી કિતાબોં સે ઉન કે પૈગામાત કો જમ્અ કર કે અપને મુર્શિદ કી દુઆઓ ઔર ઉલમા કી રહનુમાઈ કે સાથ મૌસૂફ અપની તાલીફાત કો અવામ કે સામને પેશ કર દેતે હૈં.

અલ્લાહ પાક જનાબ હાજી ઈબ્રાહીમ સાહિબ કી ઈન ખિદમાત કો કબૂલ ફરમાએ ઔર ઈન કે ઈલ્મો અમલ મેં બરકતેં અતા ફરમાએ. **આમીન બિજાહિ સય્યિદિલ મુર્સલીન.**

26-8-2020

સય્યિદ હસન અસ્કરી અશરફ અશરફી અલ જીલાની
સજ્જાદા નશીન આસ્તાનએ હુઝૂર મુહદ્દિસે આ'ઝમે હિન્દ વ
સજ્જાદા નશીન આસ્તાનએ હુઝૂર અમીરે મિલ્લત رَحِمَهُمَا اللّٰه تعالٰى

(1) હમેશા કી જન્નત યા જહન્નમ ક્યૂં ?

યેહ લિખને વાલા એક રોઝ હઝરત શૈખુલ ઈસ્લામ કી બારગાહ મેં બૈઠા થા કે હઝરત સે એક સુવાલ પૂછ લિયા. "હઝરત હમારી ઝિન્દગી બહુત છોટી હૈ ઔર ઈસ છોટી સી ઝિન્દગી મેં સે બચપન કે અય્યામ નિકાલ ડાલે કે જિસ મેં ન શઊર, ન સમઝ, ન કુછ ફર્ઝ ન વાજિબ યા'ની કોઈ ઈબાદત હોતી હી નહીં. બચપન બસ ખેલ કૂદ મેં ગુઝર જાતા હૈ. બાકી કે સાલોં મેં દીની વ દુન્યવી તા'લીમ ઔર રોઝી કી ફિક્ર, ધંધા, નૌકરી, ખેતીબાડી, દુકાનદારી યા શાદી બિયાહ મેં બીત જાતા હૈ ઔર ફિર જવાની મેં અક્સર ગફલત ભી તારી રહતી હૈ. ફિર જો થોળી બહુત ઈબાદતેં હોતી હૈ તો ઉસ મેં ભી ગફલત, શૈતાની નફસાની વસ્વસે, રિયાકારી વગૈરા શામિલ રહતી હૈ, તો ક્યા યેહ ઈબાદત હમેં જન્નત મેં લે જાએગી ?

ઔર કાફિર ઈસ છોટી સી ઝિન્દગી મેં 30/40 સાલ યા ઝિયાદા સે ઝિયાદા 60/70 સાલ કુફ્ર કરતા હૈં તો ઉસ કો હમેશા કી જહન્નમ ક્યૂં ? યેહ બાત હમારી સમઝ મેં નહીં આતી.

હઝરત ને ફરમાયા : સુનો ! ન મુસલમાન કો જન્નત ઉસ કે આ'માલ સે મિલેગી ઔર ન કાફિર કો જહન્નમ ઉસ કે આ'માલ કી વજહ સે મિલેગી, બલ્કે મુસલમાન જન્નત મેં ઔર કાફિર જહન્નમ મેં અપની નિય્યત કે બદલે જાએગા.

મુસલમાન અલ્લાહ તઆલા કી વહદાનિયત કો તસ્લીમ કરતા હૈ ઔર ઉસ કી ઈબાદત કરતા રહતા હૈ ઔર ઉસ કી નિય્યત યેહ હોતી હૈ કે મૈં હમેશા ઝિન્દગી ભર ઈમાન પર રહૂંગા ઔર કભી કુફ્ર ન કરૂંગા, તો અલ્લાહ તઆલા કે ફઝ્લો કરમ સે યેહ નિય્યત ઉસ કો હમેશા કી જન્નત કા હકદાર બના દેગી અબ ઈસ નિય્યત કે સાથ જિતને ઝિયાદા આ'માલે સાલિહા કરેગા વોહ ઉતને

બળે બળે મર્તબે પાએગા ઔર યેહ અલ્લાહ કા ફઝ્લ હૈ કોઈ અમલ કા નતીજા નહીં.

ذٰلِكَ فَضۡلُ اللّٰهِ يُؤۡتِيۡهِ مَنۡ يَّشَآءُ‌ؕ وَاللّٰهُ ذُو الۡفَضۡلِ الۡعَظِيۡمِ ۝

તર્જુમા : યેહ અલ્લાહ કા ફઝ્લ હૈ વોહ જિસે ચાહે અતા કરે ઔર અલ્લાહ બળે ફઝ્લ વાલા હૈ. (સૂરએ જુમુઆ આયત નં, 4)

ઔર વૈસે કાફિર જો ઈમાન વ ઈસ્લામ કા મુન્કિર હૈં ઔર વોહ કુફ્ર કા ઈકરાર કરને વાલા હોતા હૈં ઔર વોહ હમેશા કુફ્ર પર હી જમે રહને કી નિય્યત રખતા હૈ ઔર દૂસરોં કો ભી કુફ્ર પર બુલાતા હૈ તો કુફ્ર પર રાઝી રહના ઔર હમેશા કુફ્ર કરતે રહને કી નિય્યત ઉસે હમેશા કી જહન્નમ કે લાઈક બના દેતી હૈ ઔર યેહ અલ્લાહ કા અદ્લ હૈ કોઈ ઝુલ્મ નહીં હૈ ક્યૂંકે અલ્લાહ ઈસ બાત સે પાક હૈ કે વોહ ઝુલ્મ કરે બલ્કે યેહ ઈન્સાફ હૈં. શુક્ર કરો કે ઉસ ને તુમ્હેં મોમિન બનાયા.

(2) નિય્યતુલ મોમિન
હઝરત શૈખુલ ઇસ્લામ કી નઝર મેં

યેહ તકરીર હઝરત શૈખુલ ઈસ્લામ ને હૈદરાબાદ (દક્કન) મેં કી થી, ઉસ પૂરી તકરીર કા એક જુઝ હાઝિરે ખિદમત હૈ. હઝરત ફરમાતે હૈં :

"હમ તો માઈલ બ કરમ હૈં કોઈ સાઈલ હી નહીં
રાહ દિખલાએ કિસે ? રહરવે મન્ઝિલ હી નહીં"

દેખો ! એક કામ કરો, કામ એક કરો, બહુત સારી નિય્યતેં લગા લો ઝિયાદા સવાબ મિલેગા. જૈસે આપ ને કિસી કો એક રૂપિયા દિયા ઈસ લિયે દિયા કે યેહ મેરા અઝીઝ હૈ ઈસ લિયે દે રહા હૂં, ફિર યેહ નિય્યત કે યેહ ગરીબ હૈ ઈસ લિયે દે રહા હૂં, ફિર

યેહ નિય્યત કે યેહ યતીમ હૈ ઈસ લિયે દે રહા હૂં, ફિર યેહ કે યેહ મેરા હમસાયા હૈ ઈસ લિયે દે રહા હૂં. તો આપ ઈસ તરહ જિતની નિય્યતેં બઢાતે જા રહે હૈં ઈતની હી નેકિયાં બઢતી જા રહી હૈં આપ ને દિયા તો સિર્ફ એક હી રૂપિયા હૈ મગર નિય્યતેં મુખ્તલિફ હોતી જા રહી હૈ તો સવાબ બઢતે જા રહા હૈ ઈસી લિયે કહા ગયા હૈ કે..

નિય્યતુલ મોમિન ખૈરુમ મિન અમલિહી વ નિય્યતુલ કાફિર શર્રુમ મિન અમલિહી.

યા'ની : મોમિનીન કી નિય્યત ઉસ કે અમલ સે બેહતર હૈ ઔર કાફિર કી નિય્યત ઉસ કે અમલ સે બદતર હૈં.

બહુત બળે નાઝૂક મોળ કી તરફ મૈં આપ કો લે કર આ ગયા હૂં. એક સુવાલ કા જવાબ મૈં આપ કો દેતા ચલૂ, જો બાર બાર હોતા હૈ કે ક્યા યેહ ઈન્સાફ કા તકાઝા હૈં અપને દિમાગ સે સોચો ઔર આપ હી બતાઓ કે એક આદમી જિતની ગલતી કરે ઉસ કો ઉતની હી સઝા મિલની ચાહિયે ના ! ઔર આદમી જિતના અમલ કરે ઉસ કો ઉતના હી સવાબ મિલના ચાહિયે ના ! મગર આપ દેખતે ક્યા હો ? એક કાફિર અગર એક સાલ કુફ્ર કરે તબ ભી જહન્નમ ઔર પચાસ સાલ કુફ્ર કરે તબ ભી જહન્નમ ઔર અગર દેઢ સૌ સાલ કુફ્ર કરે તબ ભી જહન્નમ ઔર ફિર સબ કે સબ હમેશા કે લિયે જહન્નમ મેં !

ઔર યેહ મોમિન સાહિબ એક સાલ મોમિન રહે તબ ભી જન્નત ! પચાસ સાલ મોમિન રહે તબ ભી જન્નત ! ઔર દેઢ સૌ સાલ મોમિન રહે તબ ભી જન્નત ! ઔર વોહ ભી હમેશા કે લિયે જન્નત !

હોના તો યેહ ચાહિયે થા કે એક સાલ અમલ કરને વાલે કો એક સાલ જન્નત મેં રખ કર કહીં ઈધર ઉધર ભેજ દેતે મગર ઐસા નહીં હોતા હમેશા કે લિયે જન્નત ! અબ સુવાલ યેહ પૈદા હોતા હૈ

કે જબ અમલ કરને વાલે ને ઈતના બળા અમલ નહીં કિયા તો ઈતના બળા બદલા કૈસે ? ઔર જબ ગલતી કરને વાલે ને ઈતની બળી ગલતી નહીં કી તો ઈતની બળી સઝા કૈસે ?

યાદ રહે ! યેહ સઝા યા જઝા જો હૈ વોહ કિસી અમલ કા નતીજા નહીં હૈં યેહ નિય્યત કા નતીજા હૈં મોમિન કી યેહ નિય્યત કે મૈં હમેશા મોમિન રહૂંગા યેહ હમેશા રહને કી નિય્યત ઉસે હમેશા કા જન્નતી બના દેતી હૈ ઔર કાફિર કી હમેશા કુફ્ર પર રહને કી નિય્યત ઉસે હમેશા કા જહન્નમી બના દેતી હૈ. મા'લૂમ હુવા કે નિય્યત કા મુઆમલા હી અલગ હૈ.

(3) ખાના ખાને કી નિય્યત

હઝરત શૈખુલ ઈસ્લામ કે કલામ સે ઝાહિર હો ગયા કે નિય્યત કા મુઆમલા હી અલગ હૈ એક બન્દા હમારે સાથ મસ્જિદ મેં એ'તિકાફ મેં બૈઠા થા ઘર સે ખાના ભરપૂર આતા થા લેકિન વોહ ખાના બહુત કમ ખાયા કરતા થા ઔર ઝિયાદા ખાના ઔર અચ્છા લઝીઝ (Tasty) ખાના ઔરો કે લિયે છોળ દેતા થા. જબ ઉસ સે પૂછા ગયા કી ઈસ મેં તેરી ક્યા નિય્યત હૈ તો ઉસ ને એક લમ્બી ચૌળી તકરીર કર દી ઔર સમઝાયા.

(1) મૈં લઝીઝ ખાના ઈસ લિયે છોળ દેતા હૂં કે વોહ મેરે સાથિયોં કી ગીઝા બને મૈં ઉન કો ફાએદા પહુંચાઊં કી હમારે નબી صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા કે **ખૈરુન્નાસ મંય્યન ફઉન્નાસ** તુમ મેં બેહતર વોહ હૈ જો લોગોં કો ફાએદા પહુંચાએ.

(2) ઔર યેહ કે ઉન લોગોં કા દિલ ખુશ હો કે મોમિનીન કે દિલ કો ખુશ કરના અલ્લાહ કો રાઝી કરના હૈ ઔર યેહ કે મૈં ઈસ છુટે હુએ ખાને કો મેરી આખિરત કા તૌશા બનાઊં કે દુન્યા મેં

તૂ જો ભી છોળેગા વોહ તુઝે આખિરત મેં મિલેગા. હમેં બતાયા ગયા કે અલ **ઐશુ ઐશુલ આખિરહ** યા'ની મઝે તો બસ આખિરત કે મઝે હૈ.

(3) ઔર યેહ કી કમ ખાને સે પેટ ખાલી હોને સે નીન્દ કા ગલ્બા કમ રહતા હૈ તો ઈબાદતેં ઝિયાદા હો સકતી હૈ.

(4) ઔર યેહ કે કમ ખાને સે બાર બાર વોશરૂમ (Toilet) પાખાને જાને સે બચા રહતા હૂં તો ઈબાદત ઝિયાદા હોતી હૈ.

(5) ઔર યેહ કે મૈં પેટ કી ઝરૂરત સે કમ ખાના ઈસ લિયે ભી ખાતા હૂ કે યેહ આદત અલ્લાહ પાક કો પસન્દ હૈ. જૈસા કે રસૂલુલ્લાહ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા કે અલ્લાહ જિસ કો પસન્દ કરતા હૈ ઉસે તીન (3) ને'મતેં અતા ફરમાતા હૈ (1) કમ ખાના (2) કમ બોલના ઔર (3) કમ સોના.

(6) ઔર યેહ કે ખાના કમ ખાના ઔર સાદા ખાના ખાના યેહ સરકાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે સહાબએ કિરામ કી સુન્નત હૈ કે સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان ને કભી લઝ્ઝત કે લિયે ખાના નહીં ખાયા ઔર કભી દિખાવે કે લિયે કપળે નહીં પહને ઉન કી નિય્યતે યેહી હોતી થી કે જિસ્મ કી બકા કે લિયે ઔર ઈબાદત કી કુવ્વત કે લિયે ખાતે થે ઔર સિત્ર ઢાંકને કે લિયે ઔર સર્દી યા ગર્મી સે અપને કો બચાને કે લિયે પહનતે થે.

(7) ઔર કમ ખાને વાલા બીમાર કમ પળતા હૈ તો સિહતો તન્દુરુસ્તી બની રહે ઈસ લિયે કમ ખાતા હૂં.

(8) ખાના કમ ખાના સુન્નતે ઔલિયા ભી હૈ જૈસે સય્યિદુના દાઊદ તાઈ رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه સૂખી રોટી પાની મેં ભીગો કર ખા લિયા કરતે થે યા સત્તૂ ફાક લિયા કરતે થે ઔર ફરમાતે થે કે ઈસ સે જો વક્ત બચતા હૈ ઉસ મેં મૈં સત્તર (70) તસ્બીહ ઝિયાદા પઢ લેતા હૂં.

(9) ખાના કમ ખાના સાલિહીન કી સુન્નત હૈ : જૈસે કે સય્યિદુના હસન બસરી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ ને ઈર્શાદ ફરમાયા : મોમિન તકલ્લુફ સે બરી હૈ. યા'ની મોમિન નખરે નહીં કરતા ઔર આપ ને યેહ ભી ફરમાયા કે મોમિન કો તો ઈતની ગિઝા કાફી હૈ જિતના બકરી કે બચ્ચે કો યા'ની એક મુઠ્ઠી છુહારે (Dry dates) ઔર દો ઘુંટ પાની.

(10) ઔર યેહ ભી કે ખાના કમ ખા કર ઔર સાદા ખાના ખા કર મૈં અપને નફ્સ ઔર ખ્વાહિશાત કો મારૂંગા, ઈસ લિયે કે નફ્સ કે ખિલાફ કરના સવાબ હૈ ઔર નફ્સ કો ખ્વાહિશાત સે રોકને પર અલ્લાહ કે બળે બળે વા'દે હૈ.

(11) ઔર યેહ કે ઝિયાદા ખાના ખાને સે વઝ્ન બઢ જાતા હૈ લોગ મઝાક ઉળાતે હૈ કોઈ મોટા કહતા હૈ કોઈ પેટૂ કહતા હૈ ! યેહ મઝાક ઉળાને વાલે ખુદા કે ગુનહગાર હોતે હૈ મૈં કમ ખા કર ઉન કો ગુનાહ સે બચાતા હૂં.

(12) મૈં ઈસ લિયે ભી કમ ખાતા હૂં કે ભૂકો કો ભૂલ ન જાઊં કે બાદશાહત કે ઝમાને મેં ભી સય્યિદુના યુસૂફ عَلَیۡہِ السَّلَام કમ ખાયા કરતે થે ઔર અક્સર ભૂકે રહતે થે જબ કે ઉન કે ખઝાને ભરે હુએ થે જબ આપ સે અર્ઝ કિયા ગયા કે "ઈતને અઝીમ ખઝાનોં કે માલિક હોતે હુએ ભી આપ ભૂકે રહતે હો ? તો આપ ને ફરમાયા કે યેહ ઈસ અન્દેશે સે કે કહીં સૈર હો જાઊં તો કહીં ભૂકો કો ભૂલ ન જાઊં." سُبۡحَانَ اللّٰہِ عَزَّوَجَلَّ ક્યા પાકીઝા અખ્લાક હૈં ! તો સાબિત હુવા કે ભૂકા રહના અલ્લાહ કે નબી સય્યિદુના યુસૂફ عَلَیۡہِ السَّلَام કી સુન્નત હૈ.

(13) ઔર યેહ ઈસ લિયે કે ભૂકે પેટ સે ઈબાદત કરને સે "તવજ્જોહ ઈલલ્લાહ" ઝિયાદા હોતી હૈ.

(14) ઔર યેહ કે ખાના બિસ્મિલ્લાહ પઢ કર શુરૂઅ કરના ઔર ખાને કે બા'દ અલ-હમ્દુ લિલ્લાહ કહના ચાહિયે કે ઈસ સે ખાને

કે બા વુઝૂદ રોઝે કા સવાબ મિલતા હૈ ઔર યેહ ભી ફાએદા કે ખાને સે પહલે બિસ્મિલ્લાહ કહને સે શૈતાન ખાને મેં શરીક નહીં હો સકતા.

(15) ઔર યેહ કે ખાના લાલ દસ્તરખ્વાન પર બૈઠ કર ખાના ચાહિયે કે યેહ સુન્નત હૈ ઔર યેહ કે ખાના દાહિને હાથ (Right hand) સે ખાના ચાહિયે ઔર યેહ કે ખાતે વક્ત સર પર ટોપી હોની ચાહિયે ઔર યેહ કે ખાને કે બિચ મેં પાની પી લેના ચાહિયે ક્યૂંકે હમે કહા ગયા કે પેટ કા એક તિહાઈ હિસ્સા ખાને સે ઔર એક તિહાઈ હિસ્સા પાની સે ઔર એક તિહાઈ હિસ્સા હવા સે ભરો.

(4) ઇલ્મે દીન (કિતાબેં લિખને ઔર છપવાને) કી નિય્યતેં

જિસ તરહ સદકા, ખૈરાત કરને વાલે મુખ્તલિફ નિય્યતેં કર કે ઝિયાદા સવાબ કમા સકતે હૈ ઔર જિસ તરહ ખાના ખાને વાલા ખા કર ભી સવાબ કમા લેતા હૈ, ઈસ તરહ કઈ કઈ નિય્યતેં હર અમલ કે સાથ શામિલ કી જા સકતી હૈ ઔર ઈસી તરહ છોટે સે અમલ પર ભી પહાળ જિતના સવાબ આદમી કમા સકતા હૈં.

ફિરિશ્તોં પર હઝરતે આદમ عَلَيْهِ السَّلَام પર ફઝીલત ઈલ્મ કી વઝ્હ સે હી મિલી ઔર અલ્લાહ તઆલા ને અપને કુરઆને પાક મેં હમેં હુક્મ દિયા :

સૂરએ નહલ આયત નં. 43 મેં

فَاسْئَلُوْۤا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَۙ

તર્જમા : ઈલ્મ વાલોં સે પૂછો અગર તુમ નહીં જાનતે.

ઔર ફરમાયા કે

اِنَّمَا یَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُاؕ

તર્જમા : અલ્લાહ સે ઉન કે બન્દોં મેં સે સિર્ફ વોહી ડરતે હૈ જો ઈલ્મ વાલે હૈ. (પારહ 22 સૂરએ ફાતિર, આયત નં. 28)

ઔર યેહ ભી ફરમાયા કે

وَّذَكِّرْ فَاِنَّ الذِّكْرٰى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِيْنَ۝

તર્જમા : ઔર સમઝાઓ સમઝાના મુસલમાનોં કો ફાએદા દેતા હૈ. (પારા 27 સૂરએ ઝારિયાત આયત નં. 55)

તો યેહ હૈ ઈલ્મ કી ફઝીલત ઔર ઈલ્મ કા મકામ સમઝના હો તો દેખો હઝરતે મૂસા عَلَيْهِ السَّلَام, હઝરતે ખિઝર عَلَيْهِ السَّلَام કે પાસ ઈલ્મ સિખને પહુંચે.

અબ હાલ યેહ હૈ કે આદમી દર્સગાહોં કે લિયે વક્ત નહીં નિકાલ પાતા હૈ તો અબ સહીહ ઈલ્મ હાસિલ કરના સિર્ફ કિતાબોં હી સે હો સકતા હૈ ઔર કિતાબ લિખને ઔર છપવાને, કમ કીમત મેં બેચને ફ્રી તક્સીમ (Free distribution) કરને મેં ભી મુખ્તલિફ નિય્યતેં હો સકતી હૈ. જૈસા કે

(1) ઝિક્રે ખુદા વ ઝિક્રે રસૂલ વ ઝિક્રે ઔલિયા હોતા રહે ઔર રહમતે બરસતી રહે. જૈસા કે હઝરતે સુફિયાન ઈબ્ને ઉયૈના رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ફરમાતે હૈ : **"ઈન્દ ઝિક્રસ્સાલિહીન તનઝ્ઝલુલ રહમા"** યા'ની જહાં જહાં સાલિહીન કા ઝિક્ર હોતા હૈ વહાં વહાં રહમત બરસતી હૈ.

(2) ઈલ્મે દીન ફૈલે ઔર તારીકિયાં દૂર હો, જહાલત દૂર હો ઔર પઢને વાલે કે દિલ મુનવ્વર હો.

(3) લોગ પઢેંગે તો શાયદ કિસી ગુનહગાર કો તૌબા કી તૌફીક મિલ જાએ ઔર હમ ઉસ મેં ઝરીઆ બને.

(4) નેક આ'માલ કી બરકતેં જાન કર લોગ નેક બન જાએ ઔર હમ ઉસ મેં ઝરીઆ બને. જૈસા કે સરકારે દો આલમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : એ અલી ! كَرَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَجْهَهُ الْكَرِيْم અગર

એક આદમી ભી તેરે સમઝાને સે રાહે રાસ્ત પર આ જાએ તો યેહ તેરી મગ્ફિરત કે લિયે કાફી હૈ.

(5) કૌમ કો ફાએદા પહુંચે કે હુઝૂર નબિયે કરીમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : તુમ મેં બેહતર વોહ હૈ જો દૂસરોં કો ફાએદા પહુંચાએ.

(6) કિતાબેં તોહફતન દી જાએ કે તોહફા દેના સુન્નત હૈ. મોમિન કા દિલ ખુશ હોતા હૈ તો અલ્લાહ કરીમ ખુશ હોતા હૈ.

(7) લોગ બદ અકીદા ગુમરાહ ફિર્કે જૈસે વહાબી, દેવબન્દી કાદિયાની, અહલે હદીસ વગૈરા કી ગુમરાહિયોં કો જાને ઔર ઉસ સે દૂર રહે કે મિશન કી જાનીબ સે છપને વાલી કિતાબેં અહલે સુન્નત કે અકીદો કે મુતાબિક હોતી હૈ તો લોગોં કો ગુમરાહિયોં સે બચાયા જા સકે.

(8) ઈસ કામ મેં જો ખર્ચ હો ઉસ માલ કા સવાબ ઔર ઈલ્મે દીન ફૈલાને કા ઔર લોગોં કો અલ્લાહ કી તરફ બુલાને કી સઈ (કોશિશ) કરને કા સવાબ અપને મર્હૂમીન કો ઔર હુઝૂર કી તમામ ઉમ્મત કો ઔર હઝરતે આદમ عَلَيْهِ السَّلَام સે લે કર કિયામત તક આને વાલે મોમિનીન કી રૂહ કો ઈસાલે સવાબ કર કે ઉન કી અરવાહ કો ખુશ કર સકે.

(9) અલ્લાહ તબારક વ તઆલા પારહ 28 સૂરએ તહરીમ આયત નં. 6 મેં ફરમાતા હૈ :

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قُوْۤا اَنْفُسَكُمْ وَاَهْلِيْكُمْ نَارًا وَّقُوْدُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ

તર્જમા : એ ઈમાન વાલો ! અપને આપ કો ઔર અપને ઘર વાલોં કો ઉસ આગ સે બચાઓ જિસ કા ઈન્ધન (Fuel) આદમી ઔર પથ્થર (મુર્તિયા) હૈ.

આદમી ખુદ પઢે, ઈલ્મ હાસિલ કરે, અપની ઔલાદ કો સિખાએ પઢાએ. ઈલ્મ હોગા તો ખૌફે ખુદા હોગા ઔર ખૌફ હી તક્વા હૈ, તક્વા ઈન્સાન કો જન્નત મેં લે જાએગા. જહાલત તારીકી (અન્ધેરા) હૈ ઔર તારીકી ગુમરાહી કી તરફ લે જાતી હૈ ઔર ગુમરાહી જહન્નમ મેં લે જાતી હૈ.

(10) કિતાબોં કી છપાઈ મેં હિસ્સા લે કર આપ મોહદ્દિસે આઝમ મિશન કે સાથ શામિલ હો સકતે હૈ. **"મિશન કા મક્સદ કૌમ કી ખિદમત"** મિશન મુખ્તલિફ ઝરાએઅ સે કૌમ કી ખિદમત કરતા હૈ. જૈસે મસ્જિદ, મદ્રસે, ખાનકાહે તા'મિર કરના, ગરીબ યતીમ બચ્ચિયોં કી શાદી કરવાના, બેવાઓ કી મદદ કરના, ટીફીન સર્વિસ કે ઝરીએ ભૂકો કો ખાના ખિલાના, તા'લીમ કે લિયે મદ્રસે, સ્કૂલ ચલાના તો જબ આપ કિતાબોં કે ઝરીએ મિશન સે જુળ જાઓગે તો સારે કારે ખૈર મેં આપ ડાયરેક્ટ યા ઈન્ડાયરેક્ટ હિસ્સા લેને વાલે બન જાઓગે ઔર સવાબ કે હકદાર બન જાઓગે.

(11) મિશન કે સાથ જુળને કે લિયે મિશન કે ફાઉન્ડર ઔર સરપરસ્તે આ'લા કી રૂહાની નઝર તુમ પર રહેગી ઔર ઉન કી દુઆએ તુમ્હેં મિલતી રહેગી.

(12) ઈસ તરહ દીનો સુન્નિયત કી તબ્લીગ હોગી ઔર દીન ફૈલાના નબી ઔર સહાબા ઔર ઔલિયા કી સુન્નત હૈ તો આપ કો સુન્નત પર અમલ કરને કા ભી સવાબ મિલેગા.

(13) ઈમામ શાફેઈ رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه ફરમાતે હૈ કે મેરે નઝદીક ઈલ્મ કા એક મસ્અલા કિસી કો સમઝા દેના યેહ એક પહાળ બરાબર સોના ખર્ચ કરને સે ભી બેહતર હૈ. ઔર સબ પર ભારી બાત યેહ હૈ કે ખુદ અલ્લાહ તઆલા ઈલ્મ ફૈલાને ઔર લોગોં કો અલ્લાહ કી

તરફ બુલાને વાલે કી તા'રીફ કરતા હૈ. જૈસા કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ :

وَمَنْ اَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَآ اِلَى اللّٰهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَّقَالَ اِنَّنِیْ مِنَ الْمُسْلِمِیْنَ ﴿۳۳﴾

તર્જમા : ઔર ઉસ સે ઝિયાદા કિસ કી બાત અચ્છી જો લોગોં કો અલ્લાહ કી તરફ બુલાએ, ખુદ નેકી કરે ઔર યેહ કહે મૈં મુસલમાન હૂં. (પારહ 24 સૂરએ હામીમ અસ્સજદા આયત નં. 33)

યા'ની અલ્લાહ પાક કે નઝદીક સબ સે અચ્છી બાત યેહ હૈ કે લોગોં કો અલ્લાહ કી તરફ બુલાઓ.

તો ઐ લોગો ! ક્યા યેહ કમ હૈં ? લોગોં કો અલ્લાહ કી તરફ બુલાને વાલા કિયામત કે દીન નૂર કે પહાળ પર હોગા. તો લોગો ! મિશન સે જુળ જાઓ ઔર કિતાબ, દર્સ વગૈરા કે ઝરીએ સે ઈલ્મ ફૈલાને મેં હમારી મદદ કરો.

(5) પૈદલ મસ્જિદ જાને વાલા

એક નમાઝી કો હમ ને દેખા કે ઉસ કે પાસ સુવારી કે લિયે સ્કૂટર (Two wheeler) હોતે હુએ ઔર ઘર કે કરીબ મસ્જિદ હોતે હુએ ભી કભી પૈદલ કભી સ્કૂટર પર વોહ દૂર વાલી મસ્જિદ મેં જાતા થા. ઉસ કો જબ પૂછા ગયા કે વોહ ઐસા ક્યૂં કરતા હૈ, ઈસ મેં તેરી ક્યા નિય્યત હૈ ? તો ઉસ કા જવાબ :

(1) દૂર વાલી મસ્જિદ કા જો ઈમામ હૈ વોહ ઝિયાદા ઈલ્મ રખતા હૈ કિરાઅત અચ્છી કરતા હૈ, નમાઝ કે બા'દ ચન્દ મિનિટ રુક કર મસ્અલે મસાઈલ સમઝાતા હૈ. યેહ હિસાબ સે મસ્જિદ મેં નમાઝ મેં દિલ જમઈ (હુઝૂરે કલ્બી) મુયસ્સર આતી હૈ. જબ કે

(2) જો કરીબ વાલી મસ્જિદ હૈ વહાં ઈમામ ટ્રસ્ટી કે હાથોં મજબૂર હૈ કભી કભી વોહ ઈમામ કો હટા કર ખુદ મુસલ્લે પર ખળા

હો જાતા હૈ, ઈમામ નૌકરી ચલી જાને કે ડર સે ચુપ રહતા હૈ ઔર વોહ નમાઝ નમાઝ નહીં રહ જાતી. એક કે ઈલાવા દૂસરે જો ટ્રસ્ટી હૈ વોહ યા તો ખુશામત ખોર હૈ યા ડરપોક હૈ ઐસી સૂરત મેં ક્યા મા'લૂમ વોહ મુસલ્લે પર કબ્ઝા કર લેવે યેહ સમઝ કર હમ હટ ગએ.

યેહ જાહિલ ટ્રસ્ટી કો ઈમામત કા ઈતના શૌક થા તો વોહ કહીં મદ્રસે મેં જા કર ઈમામત કા કોર્સ કર લેતા થોળી તા'લીમ લે લેતા તો બાત અલગ થી મગર યહાં તો **"નિમ હકીમ ખતરે જાન"** વાલા મુઆમલા હૈ.

(3) ઔર જો થોળે દૂર વાલી મસ્જિદ હૈ વહાં અલ્લાહ કે વલી કા આસ્તાના ભી હૈ ફાતિહા ખ્વાની ભી હો જાતી હૈ ઔર રૂહાની સુકૂન ભી મિલતા હૈ.

(4) એક ફાએદા યેહ ભી હૈ કે મસ્જિદ ઘર સે જિતની દૂર હોતી હૈ ઉતને કદમ ઝિયાદા પળેંગે ઔર ઘર સે વુઝૂ કર કે પૈદલ મસ્જિદ કી તરફ જાને વાલે કો હર કદમ પર નેકિયાં મિલતી હૈં તો જિતને કદમ ઝિયાદા ઈતની નેકિયાં ઝિયાદા.

જૈસા કે મદીનએ મુનવ્વરા મેં બની સલમા મસ્જિદ કે દૂર મદીને કે કિનારે રહતે થે ઉન્હોં ને ચાહા કી મકાન બેચ કર મસ્જિદ શરીફ કે કરીબ (Shift) હો જાએ, તો હુઝૂર નબિયે કરીમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ઉન કો ઐસા કરને સે મન્અ ફરમાયા ઔર કહા : પારહ 22 સૂરએ યાસીન આયત નં. 12 وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوْا

તર્જમા : હમ લિખ રહે હૈ જો ઉન્હોં ને આગે ભેજા.

યહાં આસાર સે મુરાદ વોહ કદમ હૈં જો નમાઝી મસ્જિદ કી તરફ ચલને મેં રખતા હૈ. હુઝૂર ને બની સલમા સે ફરમાયા કે તુમ મકાન તબ્દીલ ન કરો. તુમ્હારે કદમ લિખે જાતે હૈ, જિતની ઝિયાદા

દૂર સે આઓગે, ઈતને હી કદમ ઝિયાદા પળેંગે ઔર ઉતના સવાબ ઝિયાદા મિલેગા.

(5) આદમી જબ અલ્લાહ તઆલા કા ઝિક્ર કરતા હુવા ઝમીન પર ચલતા હૈં તો ઝમીન ખુશ હોતી હૈ ઔર વોહ ઝમીન દૂસરી ઝમીન પર ફખ્ર કરતી હૈ ઔર ઈતના હી નહીં મગર વોહ ઝમીન કિયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને ગવાહી દેગી કે તેરે ફુલાં બન્દે ને તુઝે મેરે પર ચલતે વક્ત યાદ કિયા થા.

(6) ઔર યેહ ભી હૈ કે મસ્જિદ જાતે વક્ત રસ્તે મેં કોઈ અન્ધા મિલેગા તો રાસ્તા ક્રોસ કરાઊંગા, કોઈ મોહતાજ મિલેગા તો ઉસ કી મદદ કરૂંગા, કોઈ આલિમે દીન મિલેગા તો ઉસ કી તા'ઝીમ કરૂંગા, કોઈ મુસલમાન મિલેગા તો સલામ કરૂંગા, કોઈ સલામ કરેગા તો જવાબ દૂંગા, કોઈ બદ અખ્લાક મિલેગા ઔર મુઝે ગાલી દેગા યા દૂસરી કોઈ તક્લીફ દેગા તો સબ્ર કરૂંગા, કોઈ જનાઝા મિલેગા તો કન્ધા દૂંગા, કોઈ ના મહરમ ઔરત સામને આએગી તો હયા કરૂંગા, અપના દામન બચા કર નિકલ જાઊંગા.

(7) ઔર યેહ ભી નિય્યત કી મસ્જિદ મેં કહીં કૂળા કરકટ યા મકળી કે જાલે વગૈરા હોંગે તો દૂર કરૂંગા, કહીં પાની ટપકતા મિલેગા તો નલ વગૈરા બન્દ કરૂંગા, મુસલમાનોં સે મુલાકાત કરૂંગા, મુસાફહા કરૂંગા.

(8) ઔર યેહ કે ચલ કર મસ્જિદ જાને મેં એક ફાએદા યેહ હૈ કે ચલને સે સિહત બર કરાર રહતી હૈ, કસરત (Exercise) હોતી હૈ.

(6) જો નેકી કા ઇરાદા કરે, મગર ન કર સકે

અલ્લાહ તઆલા બન્દે કી નિય્યત દેખતા હૈ કોઈ બન્દા ખુલૂસ દિલ સે અગર નેકી કા ઈરાદા કરે ઔર ઉસ કો પૂરા ન કર સકે તો વોહ ઉસ તાઅત કા પૂરા પૂરા સવાબ પાએગા.

મક્કએ મુકર્રમા મેં જુન્દા બિન ઝમરતુલ્લૈસ બહુત બૂઢે શખ્સ થે, જબ હિજરત કે બાબ મેં આયત નાઝિલ હુઈ ઔર આપ ને સુની તો ઉન્હોં ને કહા મૈં કોઈ મુસ્તસ્ના (મજબૂર) તો નહીં હૂં મેરે પાસ કસીર માલ હૈ ઉસ કો ખર્ચ કર કે મૈં મદીનએ મુનવ્વરા પહુંચ સકતા હૂં. ખુદા કી કસમ ! અબ યહાં મક્કે મેં એક રાત ભી નહીં રહૂંગા મુઝે લે ચલો.

ચુનાન્ચે, ઉન્હેં ખાટ પર (ચારપાઈ, પલંગ, ખાટલા) પર સુલા કર લે ચલે ઔર મકામે તન્ઈમ યેહ વોહ જગહ હૈ જહાં મસ્જિદે આઈશા હૈ ઔર મકામી લોગ વહાં સે ઉમરહ કા એહરામ બાન્ધતે હૈ ઔર મક્કા સે મદીના જાનિબ ચન્દ મિલ પર વાકેઅ હૈ વહાં પહુંચે ઔર આપ કા ઈન્તિકાલ હો ગયા. આખિરી વક્ત મેં ઉન્હોં ને અપના દાહિના હાથ (Right hand) અપને હી બાએં હાથ (Left hand) પર રખ કર કહાં : એ અલ્લાહ ! યેહ તેરે ઔર તેરે રસૂલ કા હાથ હૈ મૈં ઈસ પર બૈઅત કરતા હૂં. જિસ પર તેરે રસૂલ ને બૈઅત કી ઔર રૂહ પરવાઝ કર ગઈ.

યેહ ખબર સુનતે હી સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان ને ફરમાયા : "એ કાશ ! વોહ મદીને તક પહુંચ જાતે તો ઉન કા અજ્રો સવાબ કિતના બઢ જાતા."

ઔર યેહ ખબર સુનતે હી મુનાફિક લોગ ઔર મક્કે કે મુશ્રિક બકને લગે કે જિસ મક્સદ સે નિકલે થે વોહ ઉન્હેં ન મિલા. ઈસ બાત પર યેહ આયતે કરીમા નાઝિલ હુઈ.

وَمَنْ يُّهَاجِرْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ يَجِدْ فِي الْاَرْضِ مُرٰغَمًا كَثِيْرًا وَّسَعَةً ؕ وَمَنْ يَّخْرُجْ مِنْۢ

بَيْتِهٖ مُهَاجِرًا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ اَجْرُهٗ عَلَى اللّٰهِ ؕ

તર્જમા : જો કોઈ અલ્લાહ કી રાહ મેં ઘર બાર છોળ કર નિકલેગા વોહ ઝમીન મેં બહુત સારી ગુન્જાઈશ પા લેગા ઔર જો

કોઈ અલ્લાહ ઔર ઉસ કે રસૂલ કી તરફ હિજરત કી નિય્યત સે નિકલા ઔર ઉસે મૌત આ ગઈ તો ઉસ કા સવાબ અલ્લાહ કે ઝિમ્મે હો ગયા. (પારહ 5 સૂરએ નિસા આયત નં. 100)

યહાં બતાયા ગયા ઔર કિયામત તક કે મુસલમાનોં કો યેહ મુઝદા (ખુશ ખબરી) સુનાયા ગયા કે તુમ્હારી નિય્યત અચ્છી હો ઔર અગર તુમ અમલ પૂરા ન કર સકો તો ભી પૂરા સવાબ પાઓગે. જૈસે હજ, ઉમરહ કે લિયે જાને વાલા યા મસ્જિદ કી તરફ ચલને વાલા યા કોઈ ઔર નેક કામ કરને વાલા કિસી મજબૂરી કે સબબ વોહ કામ પૂરા ન કર સકા તો વોહ પૂરે પૂરા અજ્રો સવાબ પા લેગા. બેશક ! અલ્લાહ પાક તુમ્હારી નિય્યતેં દેખતા હૈ ઔર વોહ અતા કરને મેં બખીલ (કન્જુસ) નહીં. اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ

સવાબ કા મિલના નિય્યતોં પર હૈ

હઝરતે ઈબ્ને અબ્બાસ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْهُمَا ને ફરમાયા કે નબિયે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને નમાઝ કી સફે અવ્વલ કે ફઝાઈલ બયાન ફરમાએ તો સહાબએ કિરામ عَلَیْهِمُ الرِّضْوَان પહલી સફ મેં જગહ હાસિલ કરને મેં બહુત કોશાં હુએ યહાં તક કે જિન કે મકાનાત મસ્જિદ શરીફ સે દૂર થે વોહ અપને મકાનાત બેચ કર મસ્જિદ કે કરીબ મકાન ખરીદ ને લગે કે સફે અવ્વલ મેં જગહ મિલને સે મહરૂમ ન રહે. ઈસ પર યેહ આયતે કરીમા નાઝિલ હુઈ ઔર લોગોં કો તસલ્લી દી ગઈ કે સવાબ નિય્યતોં પર હૈં.

અલ્લાહ તઆલા અગલોં કો ભી જાનતા હૈ ઔર જો લોગ કિસી ઉઝ્ર કે સબબ સે પીછે રહ ગએ ઉન કો ભી જાનતા હૈ ઔર પીછે રહ જાને વાલોં કી ઔર આગે પહુંચને વાલોં કી સબ કી નિય્યત ઉસે મા'લૂમ હૈ ઉસ સે કુછ ભી છુપા નહીં. જૈસા કે અલ્લાહ તઆલા ને યેહ આયત નાઝિલ કર કે ફરમાયા :

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِيْنَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَاْخِرِيْنَ

તર્જમા : ઔર બેશક ! હમેં મા'લૂમ હૈ જો તુમ્હીં મેં સે આગે બળે ઔર બેશક ! હમેં મા'લૂમ હૈ તુમ્હીં મેં સે જો પીછે રહે.

(પારહ 14 સૂરએ હિજ્ર આયત નં. 24)

જો લોગ ઇતાઅત કરને મેં ઔર ખૈર જમ્આ કરને મેં આગે બઢને વાલે હૈં ઔર જો સુસ્તી મેં પીછે રહ જાને વાલે હૈ યા'ની કે જો લોગ સુસ્તી સે પીછે રહ ગએ વોહ તો નુક્સાન મેં હૈં મગર જો લોગ સુસ્તી સે નહીં મગર કિસી ઉઝ્ર કે સબબ પીછે રહ જાતે હૈ વોહ નુક્સાન મેં નહીં હૈ અગર કિસી કા મકાન મસ્જિદ સે દૂર હૈ ઔર વોહ ઘર સે વુઝૂ બના કર મસ્જિદ કી તરફ જિતને કદમ ચલેગા વોહ ઉતના ઝિયાદા સવાબ પાએગા. سُبْحَانَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ

હિકાયાત

(1) સૌ (૧૦૦) ઇન્સાનોં કા કાતિલ

બની ઇસરાઈલ મેં એક બહુત હી બળા ગુનહગાર બન્દા થા ઉસ ને નિનાન્વે (99) ઇન્સાનોં કા કત્લ કિયા. અબ ઉસે નદામત (શર્મિન્દગી, પછતાવા) હુવા, સોચા કે મૈં ને બહુત ઝુલ્મ કિયા યેહ સોચ કર વોહ અપને ઝમાને કે એક આબિદ કે પાસ ચલા ગયા ઔર પૂછા કે ક્યા મેરે લિયે તૌબા કી કોઈ સૂરત હૈ ? ઉસ આબિદ ને કહા : તૂને બહુત બળે ગુનાહ કિયે તેરે લિયે મુઆફી કી કોઈ સૂરત નહીં હૈ. અબ ઉસ ને સોચા કે જબ મુઆફી હૈ હી નહીં તો ક્યા નિનાન્વે ઔર ક્યા સૌ ઉસ ને ઉસ આબિદ કો ભી માર ડાલા ઔર 100 પૂરે હુએ.

થોળે અર્સે બા'દ ઉસ ને ફિર સોચા કે મૈં તો ગયા થા તૌબા કરને ઔર મૈં ને તો ગુનાહ કા ઔર બોઝ બઢા દિયા. અબ મુઝે

સચ્ચી તૌબા કર લેની ચાહિયે. ઉસ કે પૂછને પર જાનને વાલોં મેં સે કિસી ને કહા કે તૂ બૈતુલ મુકદ્દસ ચલા જા વહાં અલ્લાહ કા એક મક્બૂલ બન્દા રહતા હૈ, વોહ તુઝે તૌબા કરા દેગા ઔર ઉસ વલી કી દુઆ સે અલ્લાહ તઆલા તુઝે ઝરૂર મુઆફ કર દેગા, અબ વોહ તૌબા કી નિય્યત સે દોબારા ઘર સે નિકલા ઔર વલીઅલ્લાહ કી બારગાહ કી તરફ મુતવજ્જેહ હુવા.

અભી ઉસ ને થોળા હી ફાસિલા તૈ કિયા થા કે ઉસ પર મૌત આ ગઈ. ચુનાન્ચે, ફિરિશ્તે ને ઉસ કી રૂહ કબ્ઝ કર લી અબ ઉસ કી મૌત કે બા'દ અઝાબ કે ફિરિશ્તે વ રહમત કે ફિરિશ્તે કે બીચ મેં બહસ છિળ ગઈ કે ઉસ કી રૂહ કિસ કે હવાલે હોની ચાહિયે. રહમત કે ફિરિશ્તોં કી દલીલ યેહ થી કે વોહ તૌબા કી નિય્યત સે ઘર સે ચલા થા ઔર અઝાબ કે ફિરિશ્તોં કા કહના યેહ થા કે યેહ સૌ (100) ઈન્સાનોં કા કાતિલ હૈ ઔર અભી ઉસ ને તૌબા નહીં કી.

અબ યેહ ફિરિશ્તે બારગાહે ઈલાહી عَزَّوَجَلَّ કી તરફ મુતવજ્જેહ હુએ કે આખિર યેહ તાઈબ હૈ યા ઝાલિમ ? અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને હુક્મ દિયા કે ઝમીન કી પૈમાઈશ (Measurement) કી જાએ ઔર દેખો કે વોહ અગર અપને ઘર સે કરીબ હૈં તો અઝાબ કે ફિરિશ્તે ઉસ કી રૂહ લે જાએ ઔર અગર વોહ મેરે ઔલિયા કે ઘર સે કરીબ હૈ તો રહમત કે ફિરિશ્તે ઉસ કી રૂહ કો લે લે.

ઈસ કે બા'દ અલ્લાહ તઆલા ને ઝમીન કો હુક્મ દિયા કે એ ઝમીન ! તૂ સિમટ જા ઔર મેરે બન્દે કો તૌબા કે મકામ કે કરીબ કર દેં. ક્યૂંકે વોહ બળી ઉમ્મીદ લે કર અપને ઘર સે ચલા થા, વોહ નદામત કે આંસૂ બહા ચુકા થા. ઉસ કી નિય્યત તૌબા

કી થી અગર્ચે વોહ પહુંચ નહીં પાયા મગર ઉસ કી નેક નિય્યત ઉસ કે કામ આ ગઈ.

સબક : બન્દા કભી અપને રબ સે માયૂસ, નાઉમ્મીદ ન હો કે માયૂસી કુફ્ર હૈ. બન્દા ચાહે કિતના ભી બળા ગુનહગાર ક્યૂં ન હો સચ્ચી તૌબા કરે, અપને ગુનાહોં પર નાદિમ હો, આઈન્દા ગુનાહ ન કરને કી સચ્ચી નિય્યત કરે. અલ્લાહ સારે ગુનાહ મુઆફ કર દેતા હૈ.

જૈસા કે પારહ 24 સૂરએ ઝુમર આયત નં. 53

قُلْ یٰعِبَادِیَ الَّذِیْنَ اَسْرَفُوْا عَلٰۤی اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ یَغْفِرُ الذُّنُوْبَ جَمِیْعًا ؕ اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ ﴿۵۳﴾

તર્જમા : એ મહબૂબ ! તુમ ફરમાઓ એ મેરે વોહ બન્દો ! જિન્હોં ને અપને નફ્સોં પર ઝુલ્મ કિયા તુમ અલ્લાહ કી રહમત સે નાઉમ્મીદ ન હો. બેશક ! અલ્લાહ સબ ગુનાહ મુઆફ કર દેતા હૈ ઔર બેશક ! વોહ બખ્શને વાલા મહેરબાન હૈ. اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ عَزَّوَجَلَّ

(2) ચરવાહે કી નિય્યત, આટે કા પહાળ

અહાદીસે મુબારકા મેં હૈ કે હઝૂર નબિયે કરીમ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને અપને ઉમ્મતિયોં કો બતાયા કે બની ઈસરાઈલ કી આબાદી વાલે અલાકોં મેં સખ્ત અકાલ (સુખા, કહ્ત) પળા ઔર ઉસ કી વજહ સે ગલ્લે કી પૈદાવાર કમ હો ગઈ ઔર પાની કી કિલ્લત પૈદા હો ગઈ ઈન્સાન ઔર ચૌપાએ ઈસ કી વજહ સે મરને લગે.

ઈસી અસ્ના મેં એક મુસલમાન ચરવાહા અપને મવેશિયોં કો ચરાને કે લિયે જંગલ મેં ગયા થા, વહાં બળી બળી પહાળિયાં થી ઉસ કી નઝર એક બહુત હી બુલન્દ પહાળ પર પળી તો વોહ બોલા કે અગર યેહ પહાળ આટે કા હોતા ઔર અગર મૈં ઈસ કા માલિક

હોતા તો ઝરૂર યેહ સારા આટા મૈં અલ્લાહ કે બન્દોં કી ખિદમત મેં અલ્લાહ કી રિઝા કે લિયે ખર્ચ કર ડાલતા ઔર કિસી ભી ઈન્સાન કો ભૂક સે મરને ન દેતા.

ઉસ દૌર કે પૈગમ્બર પર અલ્લાહ તઆલા ને ફિરિશ્તે કે ઝરીએ વહી ભેજી મેરે ઉસ બન્દે કો ખુશ ખબરી સુના દો કે ઉસ કી નિય્યત કે બદલે મેં ઉસ કે આ'માલ નામે મેં પહાળ બરાબર આટા ખર્ચ કરને કા સવાબ મૈં ને લિખ દિયા.

હઝરત શૈખુલ ઈસ્લામ ને વટવા શરીફ મેં હઝરત કુત્બે આલમ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡه કે આસ્તાને કે કરીબ એક તકરીર મેં ફરમાયા : કિયામત કે રોઝ બન્દે કે નામએ આ'માલ મેં ઐસે ઐસે આ'માલ નિકલેંગે જો ઉસ ને દુન્યા મેં અન્જામ નહીં દિયે, વોહ ખુદ તઅજ્જુબ કરેગા તો કહા જાએગા બન્દે ! યેહ તેરી નિય્યત થી કે તૂ દુન્યા મેં કહા કરતા થા. કાશ ! મેરે પાસ દૌલત હોતી તો મૈં મસ્જિદ તા'મીર કરવાતા. ઐ કાશ ! મેરે પાસ માલ હોતા તો મૈં સદકે દેતા હજ કરતા.

ઔર જો દુન્યા મેં હરામ કારિયા કરને વાલોં કો દેખ કર યેહ કહતે હૈ કે મેરે પાસ માલ હોતા તો મૈં શરાબ પીતા યા જૂઆ ખેલતા તો અબ વોહ નિય્યત કી સઝા પાએગા.

(3) નદીને રાસ્તા દે દિયા

યેહ વાકિઆ હમ ને હઝરત શૈખુલ ઈસ્લામ કી ઝબાન સે ગઢળા મેં સુના જો નિય્યત કે તઅલ્લુક સે હૈ. આપ ને ફરમાયા કે

એક શૈખ ને અપને ખાદિમે ખાસ કો બુલા કર ફરમાયા કે યેહ ટીફીન મેં ખાના લે કર ફુલાં જંગલ મેં ચલે જાઓ વહાં તુમ્હેં એક દરવેશ મિલેગા, ઉસે મેરા સલામ પહુંચાઓ ઔર ખાના પહુંચાઓ. ખાદિમ ને જવાબ દિયા : હઝરત ! વહાં તક પહુંચના

દુશ્વાર હૈ રાસ્તે મેં જો નદી પળતી હૈ ઉસ મેં સૈલાબ (બાઢ) હૈ મૈં કૈસે જાઊં? આપ કોઈ હલ બતા દે.

શૈખ ને કહા કે નદી સે કહ દેના કે મૈં એક ઐસે દરવેશ કે પાસ સે આયા હૂં જો ઝિન્દગી મેં કભી અપની બીવી કે પાસ ગયા હી નહીં. મુરીદ યેહ જાનતા થા કે શૈખ કે ચાર ફરઝન્દ હૈ ઔર યેહ કૈસે હો સકતા હૈ કે કોઈ બીવી કો છૂએ ભી નહીં ઔર બિગૈર ટચ (Touch) કિયે બેટે પૈદા હો જાએ, લેકિન અદબ કે હિસાબ સે વોહ ખામોશ રહા ઔર ચલ પળા.

જબ વોહ નદી કે કરીબ હુવા તો ઉસ ને વોહ બાત કહ દી જો શૈખ ને બતાઈ થી કે એ નદી ! મૈં એક ઐસે દરવેશ કે પાસ સે આયા હૂં જો ઝિન્દગી મેં કભી અપની બીવી કે પાસ નહીં ગયા, નદી ને રાસ્તા દે દિયા ઔર વોહ આરામ સે જંગલ મેં દૂસરે દરવેશ કે પાસ પહુંચ ગયા.

વોહ દરવેશ ને ખાદિમ કે સામને ખાના ખાયા ઔર બરતન મુરીદ કો લૌટાએ. અબ ઉસ ને કહા કે હઝરત ! એક નુસ્ખા મિલા થા તો નદી ને રાસ્તા તો દે દિયા મગર અબ મૈં વાપસ કિસ તરહ જાઊંગા ? દરવેશ ને કહા કે તૂ નદી સે કહ દેના. મૈં એક ઐસે દરવેશ કે પાસ સે આયા હૂં જિસ ને ઝિન્દગી મેં કભી ખાને કા એક લુક્મા નહીં ખાયા. અબ ખાદિમ સોચને લગા કે ઈન્હોં ને તો મેરે સામને પૂરી પ્લેટ સાફ કર દી ઔર યેહ કહતે હૈ ઝિન્દગી મેં કભી ખાના નહીં ખાયા મગર યહાં ભી અદબ કા લિહાઝ રખ કર વોહ ખામોશ રહા, નદી ને રાસ્તા દે દિયા, વોહ વાપસ આ ગયા.

જબ શૈખ ને ખૈરિયત તલબ કી તબ ખાદિમ ને અર્ઝ કી, કે હુઝૂર ! કામ તો હો ગયા મગર દિલ મેં દગદગા પૈદા હો ગયા, ન આપ કી બાત સમઝ મેં આઈ, ન વોહ દરવેશ કી, આપ اَلْحَمْدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ

સાહિબે ઔલાદ હો ઔર વોહ દરવેશ ને તો મેરે સામને ખાના ખાયા અબ યેહ ક્યા રાઝ હૈ ? જો મૈં ન સમઝ સકા !

હઝરત ને ફરમાયા : હમારા બીવી કે પાસ જાના યા કુર્બત કરના યેહ ખ્વાહિશે નફસાની કા નતીજા નહીં હૈ મગર બીવી કા હક અદા કરના યેહ સુન્નતે રસૂલ હૈ. તો હમ ઉસ કા હક અદા કરને કે લિયે અગર કુર્બત કરતે હૈ તો ખ્વાહિશે નફસાની નહીં હૈ મગર ઈબાદતે ઈલાહી હૈ.

ઔર ઉસ બુઝુર્ગ કા ખાના ખાના તો વોહ લઝ્ઝતે નફસ કે લિયે નહીં ખાતે મગર ઝિન્દગી મેં જિસ્મ કી બકા કે લિયે ઔર કુવ્વતે ઈબાદતે ઈલાહી કે લિયે ખાતે હૈ તો ઉન કા ખાના ખાના ઈબાદતે ઈલાહી હૈ, તો ઉન કો યેહ કહને કા હક હૈ કે ઉન્હોં ને (નફસ કે લિયે) કભી ખાના નહીં ખાયા.

દેખા અચ્છી નિય્યતેં આદમી કો કહાં સે કહાં પહુંચા દેતી હૈ કે નદી, દરિયા ભી ઉસ કા હુક્મ માનતે હૈ યહાં તક શેર ઔર દૂસરે જંગલ કે જાનવર ભી દરવેશોં કા હુક્મ માનતે હૈ ઔર દુન્યાદાર કા હુક્મ ઉસ કે ઘર વાલે ભી નહીં માનતે, તો યેહ હૈ નિય્યતોં કી બરકતેં. سُبْحَانَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ

(4) મટકે કા બદબૂદાર પાની ઔર બાદશાહ કા ઇન્આમ

યેહ હિકાયત હમ ને મૌલાના રૂમ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه કી કિતાબ હિકાયતે રૂમી સે ચુની હૈ બહુત પૂરાની સચ્ચી કહાની હૈ જબ કે હુક્મરાન નેક હુવા કરતે થે આજ કી તરહ ઝાલિમ જાબિર ઔર કૌમ કે ગદ્દાર નહીં હુવા કરતે થે.

એક અરબ દેહાત (Village) મેં કાશ્તકારી કર કે બળી મુશ્કિલે ઉઠા કે ગુઝર બસર કરતા થા, ઉસ કી બીવી હમેશા ઉસ સે લળતી

ઝગળતી ઔર કોસતી રહતી કે તુમ્હારી ઝિન્દગી બેકાર બીત રહી હૈ, તુમ એક દમ નિકમ્મે હો તુમ નાકામ હો તુમ ને ન હમ કો ન બચ્ચોં કો કભી સુખ દિયા. વગૈરા વગૈરા....

વોહ કહતા કે ન મૈં કોઈ હુનર જાનતા હૂં ન મેરે પાસ કોઈ વસાઈલ હૈ ન ખેતી બાડી મેં કોઈ ઇતની પૈદાવાર હૈ બસ મૈં તવક્કુલ કરતા હૂં. બીવી ને જવાબ દિયા કે અપની કાહિલી ઔર સુસ્તી કો તવક્કુલ કા નામ દે કર ખુદા પર ઇલ્ઝામ ન રખો. કુછ કરો...

એક મરતબા મીયાં બીવી દોનોં ને મિલ કર સોચા કે બાદશાહ સલામત સે કુછ મદદ માંગી જાએ વોહ બળા રહમ દિલ હૈ ઔર અપની રિઆયા પર મહેરબાન હૈ (મોદી જૈસા નહીં હૈ) લેકિન ફિર મર્દ બોલા કી બાદશાહ કે દરબાર મેં જાને કે લિયે મેરે પાસ એક અચ્છા લિબાસ ભી નહીં હૈ ન મેરે પાસ સુવારી કે લિયે કોઈ ઘોળા યા દૂસરા જાનવર સિવાય એક મરીયલ ગધા જો મિસ્લે લાશ હૈ (બહુત કમઝોર ઔર બીમાર) ઔર બાદશાહ કા દરબાર (State Capital) બહુત દૂર હૈ, લમ્બા સફર હૈ ઔર યેહ કે જબ રિઆયા બાદશાહ કે પાસ જાતી હૈ તો કુછ તોહફે તહાઇફ લે કર જાતી હૈ, યહાં તો યેહ ભી કુછ નહીં હૈ કોઈ મા'મૂલી ચીઝ ભી નહીં હૈ ઔર આખિરી બાત તો યેહ હૈ કે જૈસે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા સે કુછ અર્ઝ કરને સે પહલે બન્દે ઉસ કી હમ્દો સના કરતે હૈ કુછ ઇબાદત કરતે હૈ બા'દ મેં દુઆ માંગતે હૈ. ઐસે હી બાદશાહોં કે દરબાર મેં જાને વાલે ઉસ કે કસીદે પઢતે હૈ, તા'રીફ કરતે હૈ જબ કે મુઝે તો બોલને કા ભી સલીકા નહીં મૈં વહાં કૈસે જાઊં ?

બાત તો ઉસ કી સચ થી ન અચ્છે કપળે, ન સુવારી, ન કોઈ તોહફા, ન ખુદ મેં કોઈ કમાલ ઔર બળી દૂર કા મુઆમલા મગર ઇસ કે સિવા કોઈ ચારા ભી ન થા. આખિર બીવી ને મશ્વરા

દિયા કે મેરે પાસ બારિશ કે સાફ શફ્ફાફ પાની સે ભરા હુવા એક મટકા હૈ હમારે ગાંવ કી આબો હવા બળી ખુશ ગવાર હૈ. પાની બળા મીઠા હૈ હમારે યહાં કી પહાળિયોં કી હવા ખુશ ગવાર પાની જૈસા પાની શહર વાલોં કો કહાં મુયસ્સર આતા હૈ મૈં તુમ્હેં યેહ પાની કા મટકા દેતી હૂં તુમ ઉસે લે કર જાઓ ઔર બાદશાહ કી બારગાહ મેં નઝર કરો વોહ બળા હી નુક્તા નવાઝ હૈ વોહ ઝરૂર ખુશ હોગા ઔર તુમ્હેં ઝરૂર કુછ ન કુછ અતા કરેગા.

વોહ કિસાન તય્યાર હો ગયા બીવી ને મટકે કા મુંહ બન્દ કર કે ઊપર કપળા ઢાંક દિયા કઈ દિનોં કા સફર તૈ કર કે વોહ દારુલ સલ્તનત (Capital) પહુંચા.

સહરા (Desert) કી સફર થી દિન ભર તેઝ ધૂપ મેં પાની ગર્મ હો જાએ ઔર ઉસ કે બુખારાત (Hot breeze) મટકે કા મુંહ બન્દ હોને કી વજહ સે બહાર ન નિકલ સકે ઔર રાત મેં ઠન્ડ મેં પાની મિસ્લે બરફ બન જાએ અબ વોહ પાની બિગળ કર બદબૂદાર હો ગયા.

આખિર વોહ દરબાર તક પહુંચ હી ગયા બળી મિન્નતો સમાજત કે બા'દ હાઝિરી કા મૌકઅ મુયસ્સર આયા. બાદશાહ સમઝ ગયા યેહ બિચારા બળી ઉમ્મીદે લે કર આયા હૈ, કિસાન ને મટકા પેશ કિયા, બાદશાહ ને ખાદિમ કે હાથ ઉસે અલગ રખવા દિયા ઔર ઉસ ને કિસાન સે કહા : તૂ બળા થક કર આયા હૈ, એક દિન આરામ કર અપની થકાન દૂર કર ઔર તૂ કલ મેરે પાસ આના બાદશાહ ને ખાદિમ સે કહા : ઈસે શાહી મેહમાન ખાને (Guest room) મેં ઠહરાઓ, ઈસે પહનને કે લિયે કપળે દો ઔર ઈસે ખાના ખિલાઓ ઔર ઈસે કલ મેરે પાસ લાના.

જબ મટકા ખોલા ગયા તો પાની બિગળ ચુકા થા મટકે સે બદબૂ આ રહી થી ઉસે ફેંકવા દિયા ઔર ખાદિમોં સે કહા કે ઉસે ખબર ન હોને પાએ કે ઉસ કે હદિયે કા હશ્ર ક્યા હુવા હૈ ! નહી તો ઉસ કા દિલ ટૂટ જાએગા.

દૂસરે દિન બાદશાહ ને હુક્મ દિયા કે ઉસે શહર ઔર જંગલ કી સૈર કરાએ જબ વોહ શહર ઔર જંગલ ઔર બાગાત ઔર ચશ્મો (ઝરને) કી સૈર કો ગયા, તો વોહ સમઝ ગયા કે યહાં તો ફલ, ફ્રુટ, અનાજ કી ફિરાવાની હૈ દરિયાએ બહ રહે હૈ ઈન ને'મતોં કે સામને મેરે મટકે કા પાની તો કુછ હૈસિયત નહી રખતા, તો અપને તોહફે પર વોહ ખુદ શર્મિન્દા હુવા.

જબ વોહ અપને ઘર કે લિયે નિકલા તો બાદશાહ ને અપને વઝીર સે કહા : હમ ને ઉસ કે તોહફે કો નહીં દેખા હમ ઉસ કી નિય્યત દેખતે હૈ વોહ અપની હૈસિયત કે હિસાબ સે અપની બેહતર સે બેહતર ચીઝ લાયા, વોહ હમે ખુશ કરને કો આયા ઔર હમ સે બળી ઉમ્મીદે લે કર આયા હમ અપની શાન સે ઉસે અતા કરેંગે. હમ ઉસ કા અમલ નહીં ઉસ કી નિય્યત દેખેંગે.

જાતે વક્ત બાદશાહ ને ઉસે ઉમ્દા સુવારી (ઘોળા) અતા ફરમાયા ઉસ કે અહલો અયાલ કે લિયે કપળે ઔર કુછ નકદી (Cash) અતા ફરમાઈ વોહ ખુશી ખુશી અપને ઘર પહુંચા ઔર ઉસ ને અપની બીવી સે કહા કે મૈં જો તોહફા બાદશાહ કી ખિદમત મેં લે કર ગયા થા દૂસરા કોઈ હોતા તો મેરે મુંહ પર માર દેતા ઔર મુઝે ઈન્આમ કી જગહ પર મેરી ગર્દન માર દેતા. યેહ જો તોહફે મેં ઉસ કી બારગાહ સે લાયા હૂં યેહ સિર્ફ ઉસ કા ફઝ્લ હૈ કે કરીમ હમેશા નવાઝતા હી હૈ.

સબક : ઈસ હિકાયત મેં હમારે લિયે યેહ સબક હૈ કે હમ જો તાઅત બજા લાતે હૈ ઔર જિસ ઈબાદત પર હમ ખુશ હોતે હૈ ફખ્ર કરતે હૈ ઉસ કી કોઈ વુક્અત હી નહીં હૈ.

એક તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કી બારગાહ મેં ઈબાદત કરને વાલોં કી કમી નહીં હૈ ઔર વોહ બે પરવાહ હૈ ઉસે હમારી ઈબાદત કી ઝરૂરત નહીં હૈ ઔર હમારી ઈબાદતે ભી કિસાન કે મટકે કે બદબૂદાર પાની જૈસી હૈ જો હમારે મુંહ પર માર દેને કે લાઈક હૈ. મગર વોહ કરીમ રબ હમારી પર્દા દરી કરતા હૈ હમારા ભરમ રખ લેતા હૈ ઔર કરમ કરતા હૈ હમેં નવાઝતા હૈ અગર વોહ અદ્લ કરે તો હમ કહીં કે ન રહે.

લિહાઝા બન્દે કો ચાહિયે કે અપને ગુનાહોં ઔર ગલતિયોં, ખામિયોં કો યાદ રખે, શર્મિન્દા રહે, તૌબા કરતે રહે ઔર ઉસ કી બેપાયાં ને'મતોં કા શુક્ર કરતે રહે.

(5) હઝરતે મૂસા عَلَيْهِ السَّلَام ઔર ચરવાહા

હઝરતે મૂસા عَلَيْهِ السَّلَام ને એક ચરવાહે કો દેખા કે જો કહ રહા હૈ. ઐ કરીમ ખુદા ! તૂ કહાં હૈ ? તૂ બતા કે મૈં તેરા નૌકર બનૂ, તેરે જૂતે કા તસ્મા કસ દૂં, તેરે બાલોં મેં કંઘી કરૂં, તેરે કપળે બના દૂં ઔર ગાઝ બટન લગા દૂં, તેરે કપળો સે ધૂલ મિટ્ટી દૂર કર દૂં, જૂં, કીળે સાફ કરૂં, તેરી બારગાહ મેં તેરે લિયે દૂધ લાઊં, અગર તૂ બીમાર હો તો તેરી ગમ ખ્વારી (બીમાર પુર્સી, ઈયાદત) કરૂં, તેરા પ્યારા પ્યારા હાથ ચૂમૂં, તેરે નાઝુક પૈર દબાઊં, તેરા બિસ્તર સાફ કરૂં, મૈં દૂધ ઔર ઘી લે કર તેરે દરવાઝે પર આઊં, પનીર, રોગન, રોટીયાં દહી કી ટીકીયા લાઊં, મેરી પ્યારી બકરિયાં તુઝ પર કુરબાન હો, ચરવાહા ઈસ તરહ કી બાતેં કર રહા થા.

જબ સય્યિદુના મૂસા કલીમુલ્લાહ عَلَيْهِ السَّلَام ને યેહ સબ બાતેં સુની તો પૂછા કે તૂ કિસ કે સાથ બાતેં કર રહા થા ? ચરવાહે ને કહા : ઉસ કે સાથ બાત કર રહા હૂં, જિસ ને મુઝે ઔર તમામ કાએનાત કો પૈદા કિયા, જો ઈસ કાએનાત કા રબ હૈ. આપ ને ફરમાયા : વોહ તમામ ચીઝોં સે બે નિયાઝ હૈ, યેહ ચીઝેં તો ઈન્સાન કી ઝરૂરત હૈ. વોહ ઈસ સે બુલન્દો બાલા હૈ. તૂને ગુસ્તાખી કી હૈ, ફૌરન યેહ સબ છોળ દે ઔર તૌબા કર, વોહ ચરવાહા અપની હરકત પર શર્મિન્દા વ અફસોસ કરને લગા.

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને હઝરતે મૂસા عَلَيْهِ السَّلَام કો વહી કે ઝરીએ આગાહ કિયા કે તેરા કામ બન્દોં કો ખુદા સે મિલવાના હૈ ન કે બન્દે કો ખુદા સે જુદા કરના ? હર ઈન્સાન કી સમઝ ઔર ઈલ્મ ઔર તબીઅત કે મુતાબિક ઈસ્લાહ કરની ચાહિયે. ઉસ કી અક્લ, સમઝ બૂઝ ઉસ કી ગુફતગૂ હૈ જો ગુફતગૂ વોહ કરતા હૈ, ઉસ કે લિયે બેહતર હૈ. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા તો દિલ કે ઈખ્લાસ કો દેખતા હૈ, અલ્ફાઝ કો નહીં.

હઝરતે મૂસા عَلَيْهِ السَّلَام સે ફરમાયા ગયા કે વોહ ચરવાહે કો રાઝી કરે. આપ ઉસે તલાશ કરને નિકલે બહુત તલાશ કરને કે બાદ બિલ આખિર ફિર મુલાકાત હો હી ગઈ. આપ ને ઉસે બતાયા કે મુબારક ! તેરે હક મેં ઈજાઝત મિલ ગઈ હૈ કે તૂ જિસ તરહ ચાહે અલ્લાહ તઆલા કો યાદ કિયા કરે.

ઉસ ને જવાબ દિયા : અબ ક્યા મૈં ઉસ મન્ઝિલ સે આગે નિકલ ગયા હૂં. આપ ને ચાબૂક માર કર મેરે ઘોળે કા રાસ્તા બદલ દિયા, ઉસ ને છલાંગ લગા કર આસ્માન સે બાહર નિકલ ગયા.

સબક : અલ્લાહ તઆલા કે યહાં ઝાહિરી અમલ સે બેહતર દિલ કા ઈખ્લાસ ઝિયાદા ઝરૂરી હૈ, મુંહ સે અદા હોને વાલે અલ્ફાઝ

સે ઝિયાદા ઝરૂરી દિલ કી કૈફિયત હૈ, અલ ગરઝ વોહ ચરવાહા જો કુછ કહ રહા થા વોહ કિસી ઈલ્મ યા કિસી મુર્શિદ કી રહનુમાઈ બિગૈર કહ રહા થા. લેકિન જબ હઝરતે મૂસા عَلَيْهِ السَّلَام ને ઉસે આગાહ કિયા ઔર રહનુમાઈ મિલ ગઈ, તો ઉસે બિલ્કુલ સહીહ રાસ્તા મિલ ગયા.

ઔર લોગોં કો ઈલ્મે દીન કે બારે મેં સમઝાને કે લિયે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ફરમાતા હૈ : પારહ 14 સૂરએ નહલ આયત નં. 125

اُدْعُ اِلٰى سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِيْ هِيَ اَحْسَنُ

તર્જમા : અપને રબ કી રાહ કી તરફ બુલાઓ પક્કી તદબીર ઔર અચ્છી નસીહત સે ઔર ઉન સે ઈસ તરીકે પર બહસ કરો જો સબ સે બેહતર હો. ઔર ફરમાતા હૈ :

પારા 27 સૂરએ ઝારિયાત આયત નં. 55

وَّذَكِّرْ فَاِنَّ الذِّكْرٰى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِيْنَ۝

તર્જમા : ઔર સમઝાઓ સમઝાના મુસલમાનોં કો ફાએદા દેતા હૈ.

(6) મસ્જિદ કે દરવાઝે પર ખૂંટી (Peg)

એક મુસાફિર ઘોળે પર સુવાર કહીં જા રહા થા રાસ્તે કે કિનારે મસ્જિદ થી, નમાઝ કા વક્ત થા, સોચા કે ઘોળે કો બાન્ધ કર નમાઝ અદા કરૂં, મગર કહીં કોઈ ખૂંટી નઝર ન આઈ, ઘોળે કો યૂંહી છોળ કર નમાઝ અદા કર લી, નમાઝ સે ફારિગ હોને કે બા'દ કહીં સે એક લકળી લા કર મસ્જિદ કે દરવાઝે પર ગાળ દી કે મેરે જૈસા કોઈ દૂસરા મુસાફિર કભી આએ તો વોહ ઈસ તક્લીફ સે બચ જાએ. થોળી દેર બા'દ એક નાબીના શખ્સ વહાં સે ગુઝરા

ઔર ઉસી ખંભે સે પૈર ટકરાયા વોહ ગિર ગયા, બોલા કિસ બે વુકૂફ ને યહાં ખંભા ગાળા હૈ, મૈં ગિરા કોઈ દૂસરા ન ગિરે યેહ સોચ કર ખંભા ઉખાળ કર ફેંક દિયા, અબ બાત યેહ હુઈ કે એક ને ખંભા લગાયા, દૂસરે ને ઉખાળ ફેંકા દોનોં કી નિય્યત સહીહ થી ઈસ લિયે દોનોં સવાબ કે હકદાર બને.

જો દૂસરોં કા બુરા ચાહે

કુરઆને કરીમ પારહ 22 સૂરએ ફાતિર આયત નં. 43 મેં હૈ કે

اِسْتِكْبَارًا فِي الْاَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ ؕ وَلَا يَحِيْقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ اِلَّا بِاَهْلِهٖ ؕ

તર્જમા : અપની જાન કો ઝમીન મેં ઊંચા ખિંચના ઔર બુરે દાંવ ચલાના ઔર બુરે દાંવ અપને ચલાને વાલોં પર હી પળતા હૈ.

યા'ની **જૈસા કરોગે વૈસા** ભરોગે યા **જૈસી નિય્યત વૈસી બરકત,** યા **જો** ગઢા **ખોદતા હૈ વોહી ગિરતા હૈ** તો આદમી કો ચાહિયે કી નિય્યત અચ્છી રખે ઔર દૂસરોં કા બુરા ન કરે, ન સોચે, નહીં તો કરને વાલા હી ગિરેગા.

સૂરએ ફાતિર આયત નં. 10

وَالَّذِيْنَ يَمْكُرُوْنَ السَّيِّاٰتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ ؕ

તર્જમા : વોહ જો બુરે દાંવ કરતે હૈં ઉન કે લિયે સખ્ત અઝાબ હૈં ઔર ઉન્હીં કા મક્ર બરબાદ હોગા.

જો દુન્યા ચાહે

દેખા યેહ ગયા કે અવામ મેં સે અલ્લાહ કા ખૌફ નિકલ ગયા હૈ ઔર લોગોં મેં સે અક્સર ને દુન્યા હી કો સબ કુછ સમઝ લિયા હૈ ઔર ઉન કી નિય્યતેં બસ માલ કમાના, માલ જમ્આ કરના ઔર બચ્ચોં કો સિર્ફ દુન્યવી તા'લીમ ઔર મોડર્ન ઝિન્દગી કી રગ્બત દિલાના હી રહ ગયા હૈ ઔર ઉલમાઓને ભી લોગોં કો

ખુદા કા ખૌફ દિલાના બન્દ કર દિયા હૈ શાયદ યેહ ડરતે હૈ કે હમ અગર સચ બોલેંગે તો હમારે તોહફે, નઝરાને બન્દ હો જાએગે ઐસી સૂરત મેં નિય્યતોં હી કે સાથ દુન્યા હી કી નિય્યત રખને વાલોં કા ઝિક્ર કિયા જાએ યેહ સમઝ કર **નિય્યતુલ મોમિન** મેં સાથ સાથ દુન્યા કા ભી ઝિક્ર કરના હમ ને મુનાસિબ સમઝા.

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને અપને પાકીઝા કલામ મેં જગહ જગહ પર દુન્યા કી બુરાઈ બયાન ફરમાઈ ઔર જો લોગોં કી નિય્યત સિર્ફ દુન્યા પાને કી હૈ ઉન કી મઝમ્મત ફરમાઈ હૈ : જૈસા કે

પારહ 2 અલ બકરહ આયત નં 199 મેં

فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّقُوْلُ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهٗ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ
خَلَاقٍ ۝ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّقُوْلُ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِي الْاٰخِرَةِ
حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝

તર્જમા : કોઈ આદમી યૂં કહતા હૈં એ હમારે રબ ! હમેં દુન્યા મેં દે દે ઔર આખિરત મેં ઉસ કા કુછ હિસ્સા નહીં ઔર કોઈ યૂં કહતા હૈ કે એ હમારે રબ ! હમેં દુન્યા મેં ભલાઈ દે ઔર હમેં આખિરત મેં ભલાઈ દે ઔર હમેં અઝાબે દોઝખ સે બચા લે.

ઔર અલ્લાહ તઆલા કુરઆને કરીમ પારહ 25 સૂરએ શૂરા આયત નં. 20 મેં ફરમાતા હૈ કે

مَنْ كَانَ يُرِيْدُ حَرْثَ الْاٰخِرَةِ نَزِدْ لَهٗ فِيْ حَرْثِهٖ ۚ وَمَنْ كَانَ يُرِيْدُ حَرْثَ
الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَمَا لَهٗ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ نَّصِيْبٍ ۝

તર્જમા : જો આખિરત કી ખેતી ચાહે હમ ઉસ કે લિયે ઉસ કે હક મેં આખિરત કી ખેતી બઢાએ ઔર જો દુન્યા કી ખેતી ચાહે

હમ ઉસે ઉસ મેં સે (થોળા) કુછ દેંગે ઔર આખિરત મેં ઉસ કા કુછ હિસ્સા નહીં.

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કુરઆને કરીમ પારહ 5 સૂરએ નિસા આયત નં. 134 મેં ફરમાતા હૈ કે

مَنْ كَانَ يُرِيْدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًاۢ بَصِيْرًا ۝

તર્જમા : જો દુન્યા કા ઈન્આમ ચાહે તો અલ્લાહ હી કે પાસ હૈં દુન્યા ઔર આખિરત દોનોં કા ઈન્આમ ઔર અલ્લાહ સુનને વાલા દેખને વાલા હૈ.

યા'ની જિસ કો અપને આ'માલ સે દુન્યા હી મક્સૂદ હો તો વોહ સવાબે આખિરત સે મહરૂમ હો જાતા હૈ ઔર જિસ ને રિઝાએ ઈલાહી કે લિયે સવાબે આખિરત કે લિયે અમલ કિયે તો અલ્લાહ ઉસ બન્દે કો દુન્યા વ આખિરત દોનોં મેં સવાબ દેને વાલા હૈ. ઈસ સૂરત મેં અલ્લાહ તઆલા સે દુન્યા હી ચાહને વાલા નાદાન, ખસીસ ઔર કમ હિમ્મત હૈ જો આ'માલે સાલિહા કે બદલે દુન્યા યા'ની વાહ વાહી, માલદારી યા ને'મતેં ચાહતા હૈ વોહ આરિઝી (Temporary) ઔર ફાની (જલ્દી ખત્મ હો જાને વાલી) ચીઝ કે તાલિબ હૈ. આદમી કો ચાહિયે કે અપને લિયે ઉખરવી અજ્ર કી નિય્યત કરે ઔર દુન્યવી ઝરૂરતોં કે લિયે બ કદરે ઝરૂરત પર કિફાયત કરે.

અલ્લાહ તઆલા પારહ 12 સૂરએ હૂદ આયાત નં. 15-16 મેં ફરમાતા હૈ :

مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزِيْنَتَهَا نُوَفِّ اِلَيْهِمْ اَعْمَالَهُمْ فِيْهَا وَهُمْ فِيْهَا لَا يُبْخَسُوْنَ ۝ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا النَّارُ ۖ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوْا فِيْهَا وَبٰطِلٌ مَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝

તર્જમા : વોહ જો દુન્યા કી ઝિન્દગી ઔર ઉસ કી ઝીનત ચાહે હમ ઉસ કો ઉસ કા પૂરા ફલ દેંગે ઔર ઉસ મેં કમી ન કરેંગે, યેહ વોહ લોગ હૈ જિન કે લિયે આખિરત મેં સિર્ફ આગ હૈ ઔર બરબાદ હો ગએ ઔર નેસ્તો નાબૂદ હો ગએ ઉન કે આ'માલ જો વોહ કરતે થે.

જો દુન્યવી ઝિન્દગી ઔર ઉસ કી ને'મતોં કે તલબગાર હૈં અગર વોહ દુન્યા મેં કોઈ બ ઝાહિર નેક આ'માલ કરતે હૈં જૈસે રિશ્તેદારોં કે સાથ સિલએ રહમી, મોહતાજોં કો કુછ દેના પરેશાન હાલ લોગોં કી ઈમ્દાદ કરના વગૈરા તો અલ્લાહ તઆલા ઉન કે આ'માલ કા બદલા દુન્યા હી મેં દે દેતા હૈ. જૈસે કસરતે ઔલાદ, યા કસીર માલ યા સિહતો તન્દુરુસ્તી વગૈરા ઔર વોહ ઉખરવી ને'મતોં સે મહરૂમ કર દિયા જાતા હૈ.

ઔર ફરમાતા હૈ : પારહ 15 સૂરએ બની ઈસરાઈલ આયત નં. 19 મેં કે

مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهٗ فِيْهَا مَا نَشَآءُ لِمَنْ نُّرِيْدُ ثُمَّ
جَعَلْنَا لَهٗ جَهَنَّمَ ۚ يَصْلٰىهَا مَذْمُوْمًا مَّدْحُوْرًا ﴿۱۸﴾ وَمَنْ اَرَادَ الْاٰخِرَةَ
وَسَعٰى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَّشْكُوْرًا ﴿۱۹﴾

તર્જમા : ઔર જો લોગ યેહ જલ્દી વાલી ચાહે હમ ઉસ મેં સે ઉસે જલ્દી દે દે ફિર ઉસ કે લિયે જહન્નમ કર દે કે ઉસ મેં જાએ મઝમ્મત કિયા હુવા ધક્કે ખાતા ઔર જો આખિરત ચાહે ઔર ઉસ કે લિયે કોશિશ કરે ઔર અગર વોહ હો ઈમાન વાલા તો ઉસ કી મેહનત કામ આઈ.

યા'ની જો દુન્યા કા તલબગાર હો તો યેહ ઝરૂરી નહીં કે ઉસ કી હર ખ્વાહિશ પૂરી હો ઔર વોહ જો માંગે વોહ સબ ઉસે

દિયા જાએ બલ્કે ઉસ મેં સે ખુદા જિસે ચાહે જિતના ચાહે ઔર જબ ચાહે દેતા હૈ ઔર કભી ઐસા ભી હોતા હૈ કે બિલ્કુલ મહરૂમ કર દિયા જાતા હૈ કભી ઐસા હોતા હૈ કે બહુત ચાહતા હૈ મગર થોળા દેતા હૈ કભી ઐસા હોતા હૈ કે ઐશ ચાહતા હૈ મગર તક્લીફ દી જાતી હૈ કભી ઐસા હોતા હૈ કે માલ હોતા હૈ મગર દૂસરોં કા યા દુશ્મનોં કા કબ્ઝા હો જાતા હૈ કભી ઐસી બીમારી દે દેતા હૈ કે તળપ તળપ કર મરતા હૈ ઔર અગર માન લો કે દુન્યા બહુત મિલ ગઈ તો ભી ક્યા ફાએદા ક્યૂંકે આખિરત કા તો નુક્સાન હો હી ગયા યેહ કિતની બળી બદ નસીબી હૈ ઉસ કે લિયે જો દુન્યા ચાહે.

ઈસ કે બરઅક્સ મોમિન બન્દા જો આખિરત ચાહતા હૈં અગર ઉસ કો દુન્યા મેં ભી ઐશો રાહત મિલ ગઈ તો વોહ દોનોં જહાં મેં કામિયાબ હૈ ઔર અગર દુન્યા મેં રાહત ન મિલી ઔર તક્લીફ ઉઠાઈ તો ભી ક્યા નુક્સાન ? ક્યૂંકે આખિરત કી કભી ખત્મ ન હોને વાલી ને'મત ઉસ કે લિયે હૈ.

દુન્યા કા ધોકા (ફરેબ) હૈ

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને અપને પાકીઝા કલામ કુરઆને કરીમ પારહ 4 સૂરએ આલે ઈમરાન આયાત નં. 185 મેં ફરમાયા કે

وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُوْرِ ﴿١٨٥﴾

તર્જમા : દુન્યા કી ઝિન્દગી તો બસ (સિર્ફ) ધોકે કા માલ હૈ.

દુન્યા કી હકીકત ઈસ મુબારક જુમ્લે ને બે નકાબ કર કે રખ દી આદમી પૂરી ઝિન્દગી ઈસ કો હાસિલ કરને મેં લગા રહતા હૈ ઔર ફુરસત કો ગફલત મેં ગંવા દેતા હૈ જબ મૌત આતી હૈ તો પતા ચલતા હૈ કે જિસ ફાની કે લિયે મૈં ને હમેશા બાકી રહને વાલી

ઉખરવી ઝિન્દગી કા કિતના નુક્સાન કિયા કે હકીકી ઝિન્દગી તો વોહી હૈ જૈસા કે હઝરત શૈખુલ ઈસ્લામ ફરમાતે હૈ :

"હકીકી ઝિન્દગી કા આગાઝ હોતા હૈ મદફન સે" યા'ની હકીકી ઝિન્દગી કી શુરૂઆત મરને કે બા'દ હી શુરૂઅ હોતી હૈ બન્દએ મોમિન દુન્યા કી અઝિય્યતોં પર સબ્ર કરતા હૈ વોહ આખિરત મેં બળી બળી ને'મતેં પાએગા. سُبْحَانَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ જૈસા કે ઈસ કી અગલી આયત મેં ફરમાયા ગયા કે બેશક ! ઝરૂર તુમ્હારી આઝમાઈશ હોગી તુમ્હારે માલ ઔર તુમ્હારી જાનોં મેં ઔર મુશ્રિકોં સે બહુત બુરા ભલા સુનોગે ઔર અગર તુમ (દુન્યા મેં) સબ્ર કરોગે તો યેહ બળી હિમ્મત કા કામ હૈ ઔર ઉસ પર અજ્ર પાઓગે.

હમારે નબી ને કભી દુન્યા પસન્દ ન ફરમાઈ. હદીસ શરીફ મેં હૈ કે હઝરતે ઉમર رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ હુઝૂર નબિયે કરીમ صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કે ઘર પર તશરીફ લાએ તો આપ ને દેખા કી દો જહાં કે સરદાર صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم એક બોરિયે પર આરામ ફરમાં હૈ ઔર એક ચમળે કા તકિયા જિસ મેં નારિયેલ કે રેશે ભરે હુએ હૈ ઔર જિસ્મે અક્દસ પર બોરિયે કે નિશાન પળે હુએ હૈ. યેહ દેખ કર ફારૂકે આ'ઝમ રો પળે. સરકારે દો આલમ صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને રોને કી વજહ જાનના ચાહી તો અર્ઝ કિયા : "યા રસૂલલ્લાહ ! કૈસરો કિસરા તો ઐશો રાહત મેં હો ઔર આપ રસૂલે ખુદા હો કર ઈસ હાલ મેં ! તો હુઝૂર નબિયે કરીમ صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : "એ ઉમર ! ક્યા તુમ્હેં યેહ પસન્દ નહીં કે ઉન કે લિયે દુન્યા હો ઔર હમારે લિયે આખિરત !

દુન્યા કી ઝિન્દગી ધોકે કા માલ

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા સૂરએ હદીદ આયત નં. 20 મેં ફરમાતા હૈ :

اِعْلَمُوْٓا اَنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَّلَهْوٌ وَّزِيْنَةٌ وَّتَفَاخُرٌۢ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ ؕ

તર્જમા : જાન લો કે દુન્યા કી ઝિન્દગી સિવાએ ખેલ તમાશો કે ઔર કુછ નહીં હૈ ઔર આરાઈશ ઔર તુમ્હારા એક દૂસરોં પર બળાઈ મારના ઔર માલ ઔર ઔલાદ મેં એક દૂસરે પર ઝિયાદતી ચાહના.

ઔર ફરમાતા હૈ :

وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُوْرِ ۝

તર્જમા : ઔર દુન્યા કી ઝિન્દગી ફકત ધોકે કા માલ કે સિવા ઔર કુછ નહીં.

યેહ ઉન લોગોં કે લિયે હૈ જો સિર્ફ દુન્યા હી કા હો કર રહ જાએ ઔર ઉસી પર ભરોસા કર લે ઔર આખિરત કી ફિક્ર ન કરે મગર જો શખ્સ દુન્યા મેં રહ કર આખિરત કા તાલિબ હો ઔર અસ્બાબે દુન્યા સે ભી આખિરત હી કે લિયે ઈલાકા રખે ઉસ કે લિયે દુન્યા ધોકે કા માલ નહીં હૈ મગર ઉસ કે લિયે દુન્યા કી કામિયાબી આખિરત કા ઝરીઆ હૈ મતાએ સુરૂર હૈ.

હઝરતે જુન્નૂન મિસરી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ને ફરમાયા : "એ ગિરૌહે મુરીદીન ! દુન્યા તલબ ન કરો ઔર અગર તલબ કરો તો ઉસ સે મહબ્બત ન કરો.

તૌશા યહાં સે લો આરામ ગાહ ઔર હૈ.

કાફિર દુન્યા ચાહતા હૈ

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા કુરઆને કરીમ પારહ 2 સૂરએ અલ બકરહ આયત નં. 212 મેં ફરમાતા હૈ કે

زُيِّنَ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُوْنَ مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۘ وَالَّذِيْنَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۗ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَّشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝٢١٢

તર્જુમા : કાફિરોં કી નઝર મેં દુન્યા કી ઝિન્દગી આરાસ્તા કી ગઈ ઔર (ગરીબ) મુસલમાનોં કી મઝાક ઉળાતે હૈ ઔર તક્વા વાલે લોગ કિયામત કે દિન ઉન સે ઊપર (બુલન્દ મકામો મર્તબે) મેં હોંગે ઔર ખુદા તઆલા જિસે ચાહે બે હિસાબ અતા ફરમાએ.

કાફિર હમેશા દુન્યવી ને'મતોં કી કદ્ર કરતે હૈ ઔર ઉસી પર મરતે હૈ ઔર મિસ્કીન પરહેઝગાર મુસલમાનોં કી દુન્યવી હાલત દેખ કર ઉન કી મઝાક ઉળાતે હૈ. જૈસા કે દૌરે નબવી મેં ભી માલદાર કુફ્ફારે કુરૈશ હઝરતે અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસઊદ, હઝરતે અમ્માર ઈબ્ને યાસિર, સુહૈબ રૂમી, હઝરતે બિલાલ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان કો દેખ કર હસતે થે ઔર અપના સર ગુરૂર વ તકબ્બુર સે ઊંચા રખતે થે. **અલ્લાહ કી પનાહ**

દૌલતે દુન્યા હકીર હૈ (કુરઆન કી અઝમત)

કુરઆને કરીમ પારહ 14 સૂરએ હિજ્ર આયત નં. 87/88 મેં હૈ કે

وَلَقَدْ اٰتَيْنٰكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِيْ وَالْقُرْاٰنَ الْعَظِيْمَ ۝ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖۤ اَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ ۝٨٨

તર્જુમા : ઔર બેશક ! હમ ને તુમ્હેં સાત (7) આયતેં દી જો દોહરાઈ જાતી હૈ ઔર અઝમત વાલા કુરઆન દિયા ઔર અપની આંખે ખોલ કર ઉસ ચીઝ કો ન દેખો જો હમ ને કુછ જોળો કો બરતને કે લિયે દે રખા હૈ ઔર ઉન કા કુછ ગમ ન ખાઓ ઔર મુસલમાનોં કો અપની રહમત કે દામન મેં લે લો.

ઈન સાત આયતોં સે મુરાદ સૂરએ ફાતિહા હૈ જો હર નમાઝ મેં હર રક્અત મેં દોહરાઈ જાતી હૈ ઔર ઉસ કે સિવા નમાઝ હોતી હી નહીં હૈ. જિસ કી ફઝીલતેં બહુત હૈ જિસ કા શુરૂઆત કા આધા હિસ્સા હમ્દે બારી તઆલા હૈ ઔર બાકી કા નિસ્ફ મોમિનો કી અપને રબ સે દુઆ હૈ ઈસ કે સામને કાફિરોં કો જો દુન્યવી ને'મતે દી ગઈ હૈ વોહ હૈચ યા'ની કી એક દમ મા'મૂલી હૈ. જૈસા કે સરવરે આલમ, ફખ્રે મૌજૂદાત, રહમતે આલમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : "વોહ હમ સે નહીં જો કુરઆન કી બદૌલત હર ચીઝ સે બે પરવાહ ન હો જાએ."

સૂરએ ફાતિહા કી યેહ સાત (7) આયતે બનૂ કુરૈઝા ઔર બનૂ નઝીર કે ઉન સાત કાફિલોં સે ભી બેહતર હૈ. જિસ મેં અનવાઓ અક્સામ (તરહ તરહ કે) કપળે, ખુશ્બૂ ઔર જવાહિરાત થે જિન્હેં દેખ કર મુસલમાનોં કો યેહ ખયાલ આયા કે અગર યેહ માલ હમારે પાસ હોતા તો હમ ઉસ માલ સે તક્વિયત હાસિલ કરતે ઔર ઉન કો અલ્લાહ કી રાહ મેં ખર્ચ કરતે. તબ અલ્લાહ તઆલા ને યેહ આયત નાઝિલ ફરમાઈ કે એ મહબૂબ ! તુમ્હેં સૂરએ ફાતિહા કી જો સાત (7) આયાત અતા ફરમાઈ ગઈ હૈ વોહ અપને રૂહાની, ઈમાની ઔર ઈરફાની, ઉખરવી ફાએદે કે પેશે નઝર ઉન સાત (7) કાફિલોં સે બેહતર હૈ.

તો એ મહબૂબ ! અપને માનને વાલોં સે કહ દો કે અપની આંખ ઉઠા કર ઉન ચીઝોં કો રગ્બત (પસન્દ કરના) કે સાથ ન દેખે જો હમ ને કાફિર જોળો કો ઉન કે ચન્દ રોઝા ફાએદે કે લિયે દિયા હુવા હૈ તો ઉમ્મતે રસૂલુલ્લાહ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કો ચાહિયે કે વોહ કુફ્ફાર કે દુન્યવી સાઝો સામાન કી તરફ ઔર ઐશો તરબ કી તરફ આંખેં ફાળ ફાળ કર ઔર રશ્ક વ હસરત સે ન દેખે.

દુન્યા સે નફરત

હઝરતે ફુઝૈલ બિન અયાઝ رَحْمَةُاللهِ تَعَالٰى عَلَيْه ફરમાતે હૈ કે અગર હર લઝ્ઝત મેરે લિયે જાઇઝ કર દી જાએ તબ ભી મૈં દુન્યા સે ઈતના હી નાદિમ રહૂંગા જિતના લોગ મકરૂહ ઔર હરામ ચીઝોં સે નાદિમ રહતે હૈ ઔર ફરમાયા : અલ્લાહ તઆલા ને બુરાઈયોં કે મજમૂએ કો દુન્યા કા નામ દે દિયા હૈ ઔર દુન્યા સે સલામત લૌટના ઈતના હી મુશ્કિલ હૈ જિતના દુન્યા મેં આના આસાન હૈ ઔર યેહ ભી ફરમાયા : દુન્યા મેં જબ કિસી કો ને'મતોં સે નવાઝા જાતા હૈ તો આખિરત મેં ઉસ કે હિસ્સે કમ કર દિયે જાતે હૈ.

દુન્યા કી તરફ હૈરત સે ન દેખો

દુન્યા મોમિનોં કે લિયે કૈદ ખાના ઔર કાફિરોં કે લિયે જન્નત હૈ ઔર કાફિર ઈસી પર શૈદા રહતા હૈ દુન્યા કે લિયે જીતા હૈ ઔર ઉસી પર મરતા હૈ મગર મુસલમાનોં કો ચાહિયે કે દુન્યા કી રંગીનિયાં ઔર ફરૈબ કારિયાં દેખ કર ધોકે મેં ન આએ. ઈસી બાત કો સમઝાને કે લિયે અલ્લાહ તઆલા પારહ 16 સૂરએ તાહા આયત નં. 131 મેં ફરમાતા હૈ :

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖۤ اَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۙ۬ لِنَفْتِنَهُمْ فِيْهِ ؕ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ﴿۱۳۱﴾

તર્જમા : એ સુનને વાલે ! અપની આંખેં ઉસ તરફ ન ફૈલા જો જીતી દુન્યા કી તાઝગી હમ ને કાફિર જોળો કો રહને સહને કે લિયે દી હૈં કે ઉસી કે સબબ સે હમ ને ઉન કો ફિત્ને મેં ડાલા ઔર તેરે રબ કા રિઝ્ક સબ સે અચ્છા ઔર હમેશા રહને વાલા હૈ.

યહૂદો નસારા ઔર મુશ્રિકો કાફિર કો અલ્લાહ તઆલા ને દુન્યા કા જો સામાન દિયા હૈં ઉસ કી ઝૈબો ઝીનત ઉસ કી સજાવટ

(Decoration) કી તરફ મોમિન હૈરત સે યા લાલચ સે ન દેખે ક્યૂંકે યેહ ઉન કી ચન્દ રોઝા રાહત હૈ. હઝરતે હસન رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ને ફરમાયા : "નાફરમાનોં કી શાનો શૌકત ન દેખો બલ્કે યેહ દેખો કે ગુનાહ કી ઝિલ્લત ઉન કે ગલો કી તૌક (બેળિયાં) બની હુઈ હૈ. યેહ ઉન કે હક મેં ને'મત નહીં મગર વબાલ હૈ, બેશક ! વોહ અલ્લાહ કે ગઝબ મેં પલટને વાલે હૈ.

સય્યિદુના હસન બસરી رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ કા કૌલ હૈ કે અગર મુઝે કોઈ શરાબ પીને કે લિયે બુલાએ તો મૈં ઉસ કો ઈસ બાત સે બેહતર સમઝતા હૂં કી મુઝે કોઈ દુન્યા તલબી કે લિયે બુલાએ. હઝરતે અબૂ હાઝિમ મક્કી رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ ફરમાતે હૈ કે દુન્યા મેં કોઈ ચીઝ ઐસી પૈદા નહીં કી ગઈ હૈ કે જિસ કા અન્જામ હુઝનો મલાલ (ગમ ઔર અફસોસ) ન હો. ઔર ફરમાયા : જો ઈબાદત ગુઝાર દુન્યા કો પસન્દ કરતા હૈં ઉસ કો રોઝે મહશર ખળા કર કે ફિરિશ્તે યેહ એ'લાન કરેંગે કે યેહ વોહ શખ્સ હૈં કે જિસ ને અલ્લાહ તઆલા કી નાપસન્દીદા ચીઝ કો પસન્દ કિયા.

દુન્યા લહવો લઅબ હૈ

પારહ 21 સૂરએ અન્કબૂત આયત નં. 64 મેં હૈ કે

وَمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ اِلَّا لَهْوٌ وَّلَعِبٌ ؕ وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿۶۴﴾

તર્જમા : ઔર યેહ દુન્યા કી ઝિન્દગી તો સિર્ફ ખેલ કૂદ હૈ ઔર કુછ નહીં હૈ ઔર બેશક ! આખિરત કા ઘર ઝરૂર વોહી સચ્ચી ઝિન્દગી હૈ ક્યા હી અચ્છા હોતા અગર જાન લેતે.

દુન્યા કા ઘર તો બસ ઐસા હી હૈં જૈસે બચ્ચે ઘળી ભર ખેલ મેં દિલ લગાતે હૈ ઔર ફિર ચલ દેતે હૈ બસ યેહી હાલ દુન્યા કા હૈં

મૌત ઈન્સાન કો દુન્યા સે એૈસે જુદા કર દેતી હૈ જૈસે બચ્ચે ખેલતે ખેલતે મુન્તશિર હો જાતે હૈ.

જિસ કા સીના અલ્લાહ ને ઇસ્લામ કે લિયે ખોલ દિયા

અલ્લાહ તઆલા અપને પાકીઝા કલામ કુરઆને કરીમ પારહ 23 સૂરએ ઝુમર આયત નં. 22 મેં ઈરશાદ ફરમાતા હૈ :

اَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهٗ لِلْاِسْلَامِ فَهُوَ عَلٰى نُوْرٍ مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ
فَوَيْلٌ لِّلْقٰسِيَةِ قُلُوْبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ اللّٰهِ ؕ

તર્જમા : તો ક્યા વોહ જિસ કા સીના અલ્લાહ ને ઈસ્લામ કે લિયે ખોલ દિયા ઔર વોહ અપને રબ કી તરફ સે નૂર પર હૈ વોહ ઉસ જૈસા હો જાએગા જો પથ્થર દિલ હૈ ? તો ખરાબી હૈ ઉસ કે લિયે જિન કે દિલ યાદે ખુદા કી તરફ સે સખ્ત હો ગએ.

હદીસ શરીફ મેં હૈ કે જબ યેહ આયત હુઝૂર નબિયે કરીમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને તિલાવત ફરમાઈ તો સહાબા ને અર્ઝ કિયા : યા રસૂલલ્લાહ ! સીને કા ખુલના કિસ તરહ સે હોતા હૈ ? ઔર ઉસ કી અલામત યા'ની નિશાની ક્યા હૈ ? સરકાર صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : જબ નૂર કલ્બ મેં દાખિલ હોતા હૈ તો વોહ ખુલતા હૈ ઔર ઉસ મેં વુસ્અત હોતી હૈ. સહાબા ને અર્ઝ કિયા : ઉસ કી ક્યા નિશાની હૈ ? ફરમાયા : દારુલ ગુરૂર યા'ની દુન્યા સે દૂર રહના ઔર મૌત કે આને સે પહલે મૌત કી તય્યારી કરના તો **દુન્યા સે નફરત ઔર મૌત કી તય્યારી યેહ દિલ મેં નૂર પૈદા હોને કી નિશાની હૈ.**

દુન્યા કાફિરોં કે લિયે જન્નત હૈ

અલ્લાહ તઆલા અપને પાકીઝા કલામ કુરઆને મજીદ મેં પારહ 25 સૂરએ ઝુખરુફ આયત નં. 32 સે 34 તક ઈરશાદ ફરમાતા હૈ :

اَهُمْ يَقْسِمُوْنَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ؕ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيْشَتَهُمْ فِي الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجٰتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا
سُخْرِيًّا ؕ وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُوْنَ ﴿۳۲﴾ وَلَوْلَاۤ اَنْ يَّكُوْنَ النَّاسُ اُمَّةً
وَّاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَنْ يَّكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ لِبُيُوْتِهِمْ سُقُفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَّمَعَارِجَ
عَلَيْهَا يَظْهَرُوْنَ ﴿۳۳﴾ وَلِبُيُوْتِهِمْ اَبْوَابًا وَّسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِـُٔوْنَ ﴿۳۴﴾ وَزُخْرُفًا ؕ
وَاِنْ كُلُّ ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ؕ وَالْاٰخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿۳۵﴾

તર્જમા : ક્યા તુમ્હારે રબ કી રહમત વોહ (કાફિર) બાંટતે હૈં હમ ને ઉન મેં ઉન કી ઝૈબાઈશ (Beauty) કા સામાન, દુન્યાવી ઝિન્દગી મેં બાંટા ઔર ઉન મેં એક કો દૂસરે પર બળી બુલન્દી દી કે ઉન મેં એક દૂસરે કો મઝાક બનાએ ઔર યેહ કે તુમ્હારે રબ કી રહમત ઉન્હોં ને જો જમ્આ કિયા હૈ ઉસ સે બેહતર હૈ.

ઔર અગર યેહ બાત ન હોતી કે સબ લોગ એક હી દીન પર હો જાએ તો હમ ઝરૂર રહમાન કે મુન્કિરોં કો ઈતના દેતે કે ઉન કે લિયે ચાંદી કી છતે ઔર સીઢીયા બનાતે કે ઊપર ચઢતે ઔર ઉન કે ઘરોં કે લિયે ચાંદી કે દરવાઝે ઔર ચાંદી કે તખ્ત (બૈઠક) જિસ પર તકિયા લગાતે ઔર તરહ તરહ કી આરાઈશ ઔર યેહ સબ કુછ જીતી દુન્યા હી કા અસ્બાબ હૈ ઔર આખિરત તુમ્હારે રબ કે નઝદીક પરહેઝગારો કે લિયે હૈ.

યેહ દુન્યા કી હિકારત કા આલમ તો યેહ હૈ કે તિરમિઝી શરીફ કી હદીસ મેં હૈ કે અગર યેહ દુન્યા અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક એક મચ્છર કી ટાંગ કે બરાબર હોતી તબ ભી કિસી કાફિર કો ઉસ મેં સે એક ગિલાસ પાની ભી ન દેતા. દૂસરી હદીસ મેં હૈ કે સય્યિદે આલમ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم અપને ચાહને વાલોં કી એક

જમાઅત કે સાથ કહીં જા રહે થે કે રાસ્તે મેં એક મરી હુઈ બકરી નઝર આઈ આપ ને ફરમાયા : "ક્યા દેખતે હો ? ઈસ કે માલિક ને ઈસ કો બે કદરી સે ફેંક દિયા હૈ અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક ઈસ દુન્યા કી કદ્ર ઈતની ભી નહીં જિતની બકરી વાલે કે નઝદીક ઈસ બકરી કે મરે હુએ બચ્ચે કી હૈં. સરકાર صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : દુન્યા મુસલમાનોં કે લિયે કૈદ ખાના ઔર કાફિરોં કે લિયે જન્નત હૈ.

ન મિલને કી ખુશી ન જાને કા ગમ

અલ્લાહ તઆલા પારહ 27 સૂરએ હદીદ આયત નં. 23 મેં ફરમાતા હૈ :

لِّكَيْلَا تَأْسَوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوْا بِمَآ اٰتٰىكُمْ ؕ

તર્જમા : ગમ ન ખાઓ ઉસ પર જો હાથ સે નિકલ જાએ ઔર ખુશ ન હો ઉસ પર જો તુમ કો મિલે.

યેહ સમઝ લો કે અલ્લાહ તઆલા ને જો મુકર્રર ફરમાયા હૈ વોહ ઝરૂર હો કર હી રહતા હૈ ગમ કરને સે ગઈ હુઈ ચીઝ વાપસ ન મિલેગી ઔર ન ફના હુઈ ચીઝ દોબારા બન જાએગી. **તો જો ચીઝ ફના હોને કે લાઈક હૈં વોહ મિલે તબ ભી ઈતરાને કે લાઈક નહીં હૈ,** ચાહિયે તો યેહ કે ગમ કરને કી જગહ સબ્ર કરે ઔર ઈતરાને કી જગહ શુક્ર કરે...બન્દા હમેશા અલ્લાહ તઆલા કી તરફ મુતવજ્જેહ રહે ઔર ઉસ કી રિઝા કા તલબગાર રહે.

હઝરતે ઈમામ જા'ફર સાદિક رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ ફરમાતે હૈ : "ઐ ઈબ્ને આદમ ! કિસી ચીઝ કે ચલે જાને પર ક્યૂં ગમ કરતા હૈ કે યેહ ગમ કરના ઉસ કો તેરે પાસ વાપસ ન લાએગા ઔર કિસી મૌજૂદ ચીઝ પર ક્યૂં ઈતરાતા હૈ કે મૌત એક દિન તુઝે ઉસ સે જુદા કર દેગી.

દુન્યા સે નફરત

જબ ઈમામ જા'ફર સાદિક رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ને દુન્યા સે કિનારા કર લિયા તો હઝરતે સુફિયાન સૌરી رَحْمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْہ ને હાઝિરે ખિદમત આ કર અર્ઝ કી : યા ઈબ્ને રસૂલુલ્લાહ ! આપ કે દુન્યા છોળને સે મખ્લૂક આપ કે ફૈઝ સે મહરૂમ હો ગઈ તો આપ ને જવાબ મેં દો શેર પઢે, જિસ કા મા'ના હૈ :

કિસી જાને વાલે ઈન્સાન કી તરહ વફા ભી ચલી ગઈ ઔર હયા ભી ચલી ગઈ ઔર લોગ અપને અપને ખયાલાત મેં ગર્ક રહ ગએ. બ ઝાહિર લોગ એક દૂસરે સે ઈઝહારે વફા કરતે હૈ મગર ઉન કે દિલ બિચ્છુઓ સે લબરેઝ હૈ.

દુન્યા વાલોં સે દુન્યા માંગના

એક બુઝુર્ગ સય્યિદુના રાબિઆ બસરિયા કો એક મરતબા મા'મૂલી લિબાસ મેં દેખા તો અર્ઝ કિયા : અલ્લાહ કે ઐસે બહુત સે બન્દે હૈ જો આપ કે એક ઈશારે પર નફીસ લિબાસ મુહય્યા કરા સકતે હૈ. ફરમાયા : મુઝે ગૈર સે માંગને મેં ઈસ લિયે હયા આતી હૈ કે દુન્યા કા માલિક તો ખુદા હૈ ઔર દુન્યા વાલોં કો હર ચીઝ આરયતન (Temporary) દી ગઈ હૈ યા'ની કુછ વક્ત કે લિયે દી ગઈ હૈ ઔર જિસ કે પાસ હર ચીઝ આરયતન હો ઉસ સે કુછ સુવાલ કરના યેહ તો નદામત કા સબબ હૈ.

આપ ફરમાયા કરતી થી કે ઐ અલ્લાહ ! મેરે હિસ્સે કી દુન્યા તેરે દુશ્મનોં કો દે દે ઔર મેરે હિસ્સે કી આખિરત અપને દોસ્તોં કો દે દે મેરે લિયે તો તૂ હી કાફી હૈ યેહ આપ કે મુબારક અલ્ફાઝ રહે. **અદ-દુન્યા લકુમ, વલ ઉક્બા લકુમ, મૌલા લિ** યા'ની દુન્યા તુમ્હારે લિયે ઔર આખિરત તુમ્હારે લિયે મેરે લિયે તો બસ મૌલા.

વૈસે હી એક મરતબા સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا સે ખલીફા હારૂન રશીદ ને કહા કે મેરે સે કુછ માંગો આપ ને ફરમાયા : "મૈં તુઝ સે ક્યા માંગૂ? દુન્યા માંગૂ યા આખિરત. તો ઉસ ને જવાબ દિયા કે : "દુન્યા હી માંગ લો. આખિરત તો મેરે ઈખ્તિયાર મેં નહીં હૈ. "તો હઝરત ને જવાબ દિયા : "દુન્યા તો મૈં ને ઉસ કે અસ્લી માલિક સે ભી કભી નહીં માંગી તો તુઝ સે ક્યા માંગૂ ?

યા'ની યેહ દુન્યા ઈસ લાઈક હી નહીં હૈ કે ઉસ કો તલબ કરને કે લિયે ઝબાન કો હરકત દી જાએ. سُبْحَانَ اللّٰہ عَزَّوَجَلَّ ક્યા પાકીઝા ખયાલાત વ અખ્લાક થે હમારે અસ્લાફ કે.

મોમિન કી નિય્યત હમેશા આખિરત હો દુન્યા નહીં.

હમ સિર્ફ રિઝાએ મૌલા કે લિયે આ'માલ કરે.

કિતાબ "નિચ્યતુલ મોમિન" કી છપાઇ મેં મદદ કરને વાલે ડોનર કે નામ

01 મોહસિને આઝમ મિશન, પાલેજ
02 " " વાંકાનેર
03 " " મોડાસા
04 " " સરખેજ
05 " " સુરત
06 " " સુરેન્દ્ર નગર
07 " " ડભોઈ
08 " " વિરમગામ
09 " " પ્રાતીજ
10 શૈખ મુઝફ્ફર અલી (પેટલાદ)
11 પઠાણ ઈરફાનુલ્લાહ ખાન (બોરસદ)
12 હાજી સિદ્દીક ભાઈ ચોકસી (બોરસદ)
13 એડવોકેટ મુશ્તાક ભાઈ (ધોલકા)
14 હાજી અબ્દુર્રઝ્ઝાક મિલન (પેકેજિંગ)
15 અબ્દુલગની ભાઈ ડોઈ (હિમ્મતનગર)
16 મર્હૂમ વૈદ રસૂલ ભાઈ મૂસા ભાઈ (માંડલ)
17 મર્હૂમા " મરીયમ બેન રસૂલ ભાઈ (")
18 મર્હૂમ " અબ્દુલ ગની રસૂલ ભાઈ (")
19 " " હુસૈન મીયાં મૂસા મીયાં (")
20 મર્હૂમા " બીબી બેન હુસૈન મીયાં (")
21 મર્હૂમ " ફરીદ ભાઈ હુસૈન ભાઈ સાલાર (")
22 " " મહંમદ ઈસ્માઈલ હુસૈન ભાઈ (કડી)
23 " " યાકૂબ સિદ્દીક હુસૈન ભાઈ (સરખેજ)
24 " " શબ્બીર એહમદ હુસૈન ભાઈ (")
25 મર્હૂમા " જુલેખા બાનુ રફીક ભાઈ (")
26 મર્હૂમ " મંડલી આદમ ભાઈ ઈસબ ભાઈ (ધાગધા)
27 મર્હૂમા " બીબી બેન આદમ ભાઈ (")
28 મર્હૂમ અબ્દુલ કાદર શૈખ
29 મર્હૂમા રૂસ્તમ બીબી શૈખ
30 મર્હૂમ ગુલામ કાદર ગુલામ દસ્તગીર

મિશન કા મકસદ કૌમ કી ખિદમત

અમ્નો મહબ્બત કી છાંવ મેં, ખિદમત સુબ્હો શામ કરેં,
આઓ ! હમ સબ મિલઝુલ કર , પૈગામે નબી કો આમ કરેં.

મુસલમાન કી નિય્યત ઉસ કે અમલ સે બેહતર હૈ

મોહસિને આઝમ મિશન કી જાનિબ સે શૈખ સાદી રહમતુલ્લાહિ અલૈય કી લિખી હુઈ કિતાબ ગુલિસ્તા વ બોસ્તાને સા'દી ગુજરાતી (ભાષાંતર) મેં છપ ચુકી હૈ ઔર બહુત જલ્દ મૌલાના રૂમ રહમતુલ્લાહિ અલૈય કી કિતાબ હિકાયતે રૂમી ગુજરાતી (ભાષાંતર) ઔર તફસીરે અશરફી પારહ 18 ગુજરાતી (લીપિયાંતર) છપને વાલી હૈ આપ અપને મર્હૂમીન કે ઈસાલે સવાબ કે લિએ. ડોનેશન દેને કે લિએ મોહસિને આઝમ મિશન સે કોન્ટેક્ટ કરેં.

મિશન H/O સેન્ટ્રલ કમેટી બેંક ડિટેલ :

IDFC FIRST BANK : MOHSINE AZAM MISSION

AC NO : 100 8831 2174

IFSC CODE : IDFB 0040309

-: મિલને કા પતા :-

મક્તબએ શૈખુલ ઈસ્લામ, અલિફ કિરાના કે સામને,
રસૂલાબાદ, શાહે આલમ અહમદાબાદ-380028
ઔર મોહસિને આઝમ મિશન કી તમામ બ્રાન્ચેં
કોન્ટેકટ : 96 24 22 12 12